

M E S E Č N I L I S T O

O B Č I N E Š O Š T A N J

JUNIJ

PRILOGA
LIST – KULTURA

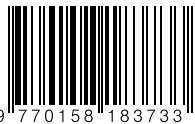
KRAJEVNI PRAZNIK IN DAN
DRŽAVNOSTI V RAVNAH
PRI ŠOŠTANJU

str. 17

KONEC ŠOLSKEGA LETA

str. 20

ISSN 1581-8373

9 770158 183733

Poštnina
plačana pri
pošti 3325
Šoštanj

LETO XXIV
ŠT. 6
2. JULIJ 2020
3€

ZVRST	KDAJ	KAJ	KJE	VABI VAS
RAZSTAVA	julij, avgust 2020	Razstava: 100 let Bolnišnice Topolšica	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
ČITALNICA	julij, avgust 2020	Mayerjeva poletna čitalnica	Vila Mayer	Vila Mayer in Mestna knjižnica Šoštanj
RAZSTAVA KONCERT	julij, avgust 2020 sreda, 1. 7., 20.00	Razstava ob 10-letnici prenovljene Vile Mayer Koncert glasbeno-meditacijske skupine Shamballa	Trg svobode Vila Mayer (vrt)	Vila Mayer Vila Mayer
PLANINSTVO	sobota, 4. 7.	Skupna akcija Šaleških planinskih društev Varno v gore	Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj
PLANINSTVO	nedelja, 5. 7.	Luče–Koča na Travniku–Dom na Smrekovcu (turno kolesarstvo)	Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj
SEJEM	ponedeljek, 6. 7., 12.00–18.00	Knjižni sejem	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
MUZEJ	petek, 10. 7., 21.00	Domoznanski kino na prostem	Zunanje razstavišče Muzeja usnjarstva na Slovenskem	Muzej usnjarstva na Slovenskem, Šoštanj, enota Muzeja Velenje
ZELIŠČA	sreda, 15. 7., 16.00–18.00	Zeliščarna	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
MUZEJ	četrtek, 16. 7., 8.00–14.00	Dnevni tabor v Muzeju usnjarstva na Slovenskem	Muzej usnjarstva na Slovenskem, Šoštanju	Muzej usnjarstva na Slovenskem, Šoštanj, enota Muzeja Velenje
PLANINSTVO PLANINSTVO	sobota, 18. 7.–19. 7. sobota, 1. 8.	Tura v Bohinjske gore Tura v Avstriji: Krške alpe	Bohinj Avstrija	Planinsko društvo Šoštanj Planinsko društvo Šoštanj
SEJEM	ponedeljek, 3. 8., 12.00–18.00	Knjižni sejem	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
ZELIŠČA	sreda, 12. 8., 16.00–18.00	Zeliščarna	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
RAZSTAVA	četrtek, 13. 8., 19.00	Slikarska razstava Nataša Brglez	Mestna galerija Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
MUZEJ	četrtek, 20. 8., 18.00	Odprte razstave ob 100. obletnici ustanovitve nogometnega kluba Šoštanj	Muzej usnjarstva na Slovenskem, Šoštanju	Muzej usnjarstva na Slovenskem, Šoštanj, enota Muzeja Velenje
PLANINSTVO	sobota, 22. 8.	Tura v Avstriji	Avstrija	Planinsko društvo Šoštanj
FILM	četrtek, 27. 8., 19.00 in petek, 28. 8., 19.00	Šoštanjski poletni filmski večer	Kulturni dom Šoštanj	Muzej usnjarstva na Slovenskem, Šoštanj, enota Muzeja Velenje in Studio Mozaik

Šport

Kultura in umetnost

Splošno

Napovednik priditev je objavljen v reviji List, v časopisu Naš čas in na spletnem portalu Šoštanj.info (<http://www.sostanj.info>).

Podatke o prireditvah pošljite na elektronski naslov: priditve@sostanj.net

Krvodajalska akcija,

ki je bila predvidena v prostorih Restavracije Pod Jakcem Gorenje, bo zaradi izvajanja ukrepov proti širjenju Covid-19 na lokaciji **Restavracija Kolodvorska**, Cesta talcev 37a, 3320 Velenje, in sicer v:

ponedeljek, 6. 7. 2020, 8.00–13.00
torek, 7. 7. 2020, 7.00–13.00
sreda, 8. 7. 2020, 7.00–13.00
četrtek, 9. 7. 2020, 7.00–15.00

Darja Lipnikar,
sekretarka RKS OZ Velenje

Komunalno podjetje Velenje

www.kp-velenje.si

DEŽURNA ŠTEVILKA

080 80 34

- PE ENERGETIKA
- PE KOMUNALA
- POGREBNO POKOPALIŠKA DEJAVNOST
- REKLAMACIJE
- MODRE CONE

KAZALO

Napovednik	2
Naša občina	4
Sosežig	6
Iz zgodovine	8
Listno ogledalo	10
Dogodki in ljudje	11
Zadnja novica	13
Cerkev	13
Gutenbuchel	14
Vila Mayer	16
Naša društva	17
Šola in vrtec	20
Razvedrilo	23
Fotoanekdota in Hudomušnica	24

NAROČILNICA

Naročam revijo List do pisnega preklica

Ime in priimek

Naslov (ulica in kraj)

E-naslov ali telefon

Podpis

Naročilnico pošljite po navadni pošti na naslov:
Zavod za kulturo Šoštanj, Trg svobode 12, 3325 Šoštanj ali
na e-naslov: list.revija@gmail.com.

Cena letne naročnine (11 števil) je 20 €, cena posamezne številke pa 3 €.

REVIJA ZA KULTURNA
IN DRUGA VPRAŠANJA
OBČINE ŠOŠTANJ IN ŠIRŠE

Izdaja

Zavod za kulturo Šoštanj,
Trg svobode 12, 3325 Šoštanj,
zanj Kajetan Čop, direktor.
Izdajanje Lista finančno omogoča
Občina Šoštanj, zanjo Darko Menih,
župan.

Odgovorni urednik

Jože Volk

Vodenje redakcije

mag. Milojka B. Kompnej

Jezikovni pregled

Jože Volk

Oblikovanje, prelom strani

Media Center, Marko Gorjup s. p.

Tisk

Grafika Gracer d. o. o.

Naklada

600 izvodov

Kritične pripombe na vsebino ali obliko
Lista bodo dosegle svoj namen
le, če jih boste posredovali s kratkim
sporočilom na e-naslov
list.revija@gmail.com.

Vse sodelavce prosimo, da prispevke
za LIST št. 7/8/2020 pošljete najkasneje
do 17. avgusta 2020 na elektronski
naslov list.revija@gmail.com.

Foto naslovnice (Florjan) – Dejan Tonkli

List je naprodaj v Trafiki
3dva na Glavnem trgu,
Šoštanj.

NAŠA OBČINA

10. redna seja Občinskega sveta

17. 6. 2020 je potekala 10. redna seja Občinskega sveta Občine Šoštanj, na kateri so

svetniki med drugim potrdili znižanje plačila stroškov komunalnega prispevka zaradi epidemije COVID-19.

Svetniki so sprejeli tudi Odlok o preimenovanju Trga bratov Mravljakov v Glavni trg in v tej povezavi sklep, da stroške izdelave novih dokumentov za fizične osebe plača Občina Šoštanj. Potrdili so še Zaključni račun proračuna Občine Šoštanj za leto 2019 in Odlok o OPPN v Metlečah: ME07-1, spremembe in dopolnitve Pravilnika o nagradah za izjemne dosežke in uspehe študentov in

TJAŠA REHAR

povečan normativ števila otrok v oddelkih Vrta Šoštanj.

Ob koncu so se seznanili še s poročilom za leto 2019 in poslovnim načrtom za leto 2020 podjetja PUP Saubermacher in Letnim poročilom Komunalnega podjetja Velenje.

Župan Darko Menih se je zahvalil vsem, ki so tudi v času epidemije opravljali svoje delo, in vsem, ki so pripomogli, da smo epidemijo uspešno zaježili.

Razpis za turizem

Na spletni strani Občine Šoštanj www.sostanj.si je objavljen Javni razpis za sofinanciranje programov turističnih društev in turistične zveze v občini Šoštanj v letu 2020.

TJAŠA REHAR

Okvirna višina razpisanih sredstev je 25.000 €, rok za oddajo vlog je 14. avgust 2020.

Prenovljen most pod graščino

Člani Turistično lepševalnega društva Šoštanj so prenovili lesen most pod graščino.

Gre za most, ki ga je pred leti uredila Krajevna skupnost Šoštanj, sedaj pa je bil že dlje časa podrt, tako da je sedaj vsekakor dobrodošla pridobitev predvsem za sprehalce v okolici Pustega gradu.

TJAŠA REHAR

Foto arhiv Občine Šoštanj

Občina Šoštanj podarila 1000 €

Miha Deželak in Radio 1 sta letos že šesto leto zapored izvedla humanitarno akcijo Deželak = junak, s katero omogočata počitnice otrok, ki si tega sicer ne bi mogli privoščiti. Zadnji del letošnje tretje etape je potekal od Topolšice do Velenja.

Pred hotelom Vesna so ga pričakali župan Darko Menih, predsednica KS Topolšica Petra Lipičnik in Bojan Trifkovič, direktor Term Topolšica, ki so pripravile tudi pogostitev za vse obiskovalce, PO Zarja in številni obiskovalci. Občina Šoštanj je za dober namen podarila 1.000 evrov. Ob predaji čeka je župan Darko Menih pozdravil tovrstne dobrodelne akcije, čestital Mihi Deželaku in Radiu 1 za izvedbo ter predal ček za 1.000 €: »Ker si vsak otrok zasluži počitnice.« Ob odhodu iz Topolšice so karavano pozdravili še topolški gasilci, nato pa se je Deželak = junak

odpravil proti Šoštanju, kjer so ga številni pričakali pred gasilskim domom in mu predali 1.613 evrov, ki so jih zbrali s prostovoljnimi prispevki.

Foto arhiv Občine Šoštanj

TJAŠA REHAR

BICY

Prenovljen sistem BICY zahteva ponovno registracijo. To lahko opravite vsako sredo med 9.

in 17. uro v prostorih Občine Šoštanj (nekdanja Delavska hranilnica) ali vsak dan na Zavodu za turizem v Velenju v času njihovih uradnih ur.

Sistem je še naprej kompatibilen z velenjskim in lahko kolo, sposojeno v Šoštanju, vrnete na

katerikoli postaji v Šoštanju ali Velenju. Za registracijo je treba odšteti 10 € letno, nato lahko kolo uporabljate 14 ur tedensko.

TJAŠA REHAR

Izgradnja optičnega omrežja na območju občine Šoštanj

Občina Šoštanj je z izjemo mesta Šoštanja izrazito podeželska občina, kar predstavlja kar nekaj izzivov pri izgradnji infrastrukturnega omrežja.

Ena izmed najbolj perečih težav je dostop do svetovnega spleta v nekaterih bolj oddaljenih krajih. Z izgradnjo odprtega optičnega omrežja bodo dostop do kvalitetnega omrežja pridobili tudi bolj oddaljeni prebivalci občine Šoštanj. Odprto omrežje pomeni, da si lahko vsak uporabnik sam izbere ponudnika storitev (Telekom, Telemach, T2 ali A1).

Trenutno je v zaključni fazi izdelava PZI dokumentacije, sama gradnja na terenu pa bi se lahko

TJAŠA REHAR

začela že proti koncu letošnjega leta. Vsako gospodinjstvo, ki bo želelo dostop do omrežja, bo prispevalo 150 EUR, s čimer pokrijejo del stroškov izdelave notranjih inštalacij, ki potem tudi ostanejo last gospodinjstva.

Predvidoma v začetku jeseni bodo izvajalci na sestankih s krajanami natančno predstavili projekt, več o njem pa si lahko preberete tudi na njihovi spletni strani: <https://www.ruralnetwork.eu/si.html#gradnja>, kjer je tudi razvidno, na katerih naslovih so predvideni priključki. V občini Šoštanj je načrtovanih 1.891 priključkov.

V Termoelektrarni Šoštanj

MONIKA OŠTIR

V Termoelektrarni Šoštanj (TEŠ) so v sredo predstavili rezultate presoje vplivov na okolje za projekt načrtovanega sosežiga nadomestnega trdnega goriva SRF. Po besedah Viktorja Vračarja, generalnega direktorja TEŠ, so ti rezultati pokazali, da sosežig ne bi poslabšal trenutne okoljske slike Šaleške doline. S projektom bodo zato nadaljevali, presojo vplivov na okolje so že predali v obravnavo Agenciji RS za okolje, da bi pridobili ustrezna dovoljenja.

Presoja vplivov na okolje je pokazala, da bi bile v primeru sosežiga emisije v okviru dovoljenih mejnih vrednosti. V primerjavi s sedanjim stanjem bi bilo ob sosežigu celo manj izpustov ogljikovega dioksida. Sosežig bi, kot je poudaril direktor TEŠ Mitja Tašler, potekal v bloku 6, ki ima nameščene naj sodobnejše čistilne naprave in filtre.

Vsi vplivi na okolje in ljudi so ocenjeni kot nebitni, zato so v TEŠ pripravljeni, da bi bil sosežig smiseln. Med drugim po besedah vodstva TEŠ to potrjujejo tudi ugotovitve, ki so jih pridobili ob preučitvi tujih primerljivih termoelektrarn.

Kot zagotavljajo v TEŠ, bo v primeru sosežiga poskrbljeno za strog nadzor, uporabljali bi zgolj SRF gorivo visoke kakovosti. »V primeru vpeljave sosežiga bi moral TEŠ zagotoviti tudi redno izvajanje predpisanega monitoringa, skladnega tako s slovensko kot tudi z EU zakonodajo,« je na novinarski konferenci dejal Egon Jurač, pooblaščenec za okolje v TEŠ.

Janko Movh
Nepremičninski svetovalec in
posrednik z licenco

M +386 (0)41 643 431
E janko.movh@re-max.si

RE/MAX
Premium

BREZPLAČNI OGLAS JE OBJAVLJEN KOT ODZIV NA PONUDBO, KI SMO JO OBJAVILI V PREJŠNJI ŠTEVILKI LISTA.

SOSEŽIG

Je sosežig nenevarnih odpadkov »SRF« v TEŠ že dejstvo?!

Zakaj ne verjamemo, da je sosežig odpadkov neškodljiv?

Medtem ko se vsake toliko časa še pojavijo krajši zapisi v slovenskih medijih o problematiki načrtovane investicije v TEŠ in po prvem »ekozboru« Šaleškega EKO gibanja v kulturnem domu v Šoštanj, se zdi, da se zgodba okrog sosežiga SRF v termoelektrarni nadaljuje po začrtanih smernicah. Ob previdnem ravnanju sveta MO Velenje in razumnih sklepih občinskega Sveta občine Šoštanj se zdi, kot da ekološko gibanje naše doline in širše nima dominantnega vpliva na proces pridobivanja investicijske dokumentacije. Po nekaj časovnega premora je primerno prisluhniti, kaj v tem času, ko se zaganjajo vsi vidiki življenja in gospodarjenja, menijo v gibanju za okoljsko bolj zdravo in varno življenje v naši dolini. **Uršula Menih Dokl**, mnenjsko vodjo gibanja, smo prav zato vprašali, v kakšnem stanju se zadaj nahaja problematika oz. naporji proti sosežigu z njihove strani in kako še upajo na uspeh njihovega nasprotovanja pričetku testnega in morda kasneje rednega obratovanja tehnološke operacije

sosežiga SRF gorivnih odpadkov, ki naj bi bili cenejši od velenjskega lignita in naj bi s tem manj onesnaževali zrak ter okolje naše doline. Menih Doklova je zapisala:

V začetku junija je nekaj medijev prejelo in objavilo izsledke študije o vplivih sosežiga odpadkov v TEŠ, ki naj bi bili zgolj »malenkostnik«. Po tem, kar smo prebrali v medijih, smo upravičeno zelo zaskrbljeni glede verodostojnosti rezultatov modelnih študij. Je pa to pričakovano, dodajajo pri Š-EKO gibanju, saj ves čas opozarjamo, da naročnik in plačnik sam izbira in izbere izvajalca ter vpliva na potek študije in rezultate.

TEŠ se pri utemeljevanju bolj okoljsko čistih emisij pri sosežigu smeti osredotoča predvsem na CO2 in s tem v zvezi na emisijske kupone. Nenevarne smeti imajo pri samem sežigu res nižje vrednosti emisij toplogrednih plinov na količino proizvedene energije kot lignit, kar pomeni za TEŠ predvsem nižje stroške za nakup kuponov. Šaleško EKO gibanje pa opozarja, da je treba pri emisijah toplogrednih plinov upoštevati celoten življenjski cikel proizvoda, ne le od kurjenja naprej. Torej so emisije CO2 s sosežigom vred v celotnem življenjskem krogu plastenke, tekstila in podobnih odpadkov (od proizvodnje, odlaganja, transporta, mletja, sušenja ...) bistveno višje, kot navajajo v zagovoru upravičenosti sosežiga, še menijo nasprotniki vsakršnega povečanega onesnaževanja dobromislečji člani ekogibanja iz našega okolja.

Elektrarna je gospodarska družba (TEŠ), ki ji je pomemben predvsem ekonomski vidik pri proizvodnji električne energije. Prebivalcem pod dimniki pa je najpomembnejše zdravje ljudi in čistejša okolje. Dejstvo je, da živimo v okolju, ki je degradirano in že dolgotrajno obremenjeno z emisijami. Energetski »velikan« leži v mestu in v kotlini, kjer se ob neugodnih vremenskih razmerah zelo poslabša kakovost zraka. Trenutne čistilne naprave in temperature kurjenja niso primerne za sosežig smeti (za razliko od

sežigalnic) in to je najpomembnejši in utemeljen razlog, da smo proti sosežigu. To dvoje namreč dopušča, da se pri kurjenju smeti v ozračje sproščajo zelo nevarni izpusti onesažil, ki so znana po svojih negativnih vplivih na zdravje ljudi. Pri sosežigu smeti pri nizkih temperaturah, takih kot so predvideni v TEŠ, se v zrak sproščajo fini in ultrahalabilni prašni delci, policiklični aromatski ogljikovodiki, lahkohlapni ogljikovodiki, benzen, klorove in florove spojine, živo srebro, težke kovine in podobno. To so toksične in rakotvorne spojine, je prepričana Uršula Menih Dokl v imenu vse večjega števila somišljenikov in borcev za zdravje ljudi in narave.

Uredba o sežigalnicah in napravah za sosežig dopušča za sosežig smeti višje emisije onesažil in hkrati omogoča tako rekoč neomejene nenamerne in prekomerne izpuste nevarnih in strupenih snovi. Šaleško EKO gibanje je s svojimi zahtevami že doseglo, da je vlada ustanovila medresorsko komisijo za presojo skladnosti te uredbe z ustavo in zakonodajo, so še povedali pri Šaleškem EKO gibanju.

Je takšen strah in nezaupanje v stroko ter politično-upravne postopke posledica dosedanjih ravnanj s strani TEŠ ali na splošno v naši državni regulativi glede popuščanja pri izdajanju ustreznih oz. manj ustreznih dovoljenj in nadzorov?

O tem, da obstaja zaradi preteklih praks in neuresničenih obljub utemeljen dvom v korektnost nadzora nad vhodnimi surovinami SRF odpadka in pravilnim odlaganjem nevarnih odpadkov, ki bodo nastali po sosežigu v kurišču in filtrih, sploh ne izgubljam besed. Že to, da so praktično presojo vplivov, za katero upamo, da bo dostopna tudi javnosti, naročili »sami sebi«, je dovolj zgovoren podatek, so dodali v Šaleškem EKO gibanju kot epilog velikim naporom, kako zaustaviti nadaljnje načrtovanje in pričetek kurjenja SRF v Šoštanju.

JOŽE MIKLAVC

Uršula Menih Dokl: Upril se bomo vsakršnemu novemu onesnaževanju Šaleške doline. Foto Jože Miklavc

TEŠ z blokom šest v obratovanju za zdaj še med čistjšimi onesnaževalci zraka in okolja v Evropi

Foto Jože Miklavc

»Dim« iz TEŠ ne pojenja

Na našo prošnjo, da pojasni zadnje okoliščine in dogajanje na to tematiko, se je oglašil direktor TEŠ Mitja Tašler, ki je napovedal skorajšnji sklic konference za javnost, kjer bodo predstavili tedaj najbolj sveže informacije v zadevi sosežiga SRF v TEŠ oz. po zadnji verziji v bloku TE6.

Velik del zaposlenih v TEŠ živi v okolici termoelektrarne, zato je tudi za nas ključni argument za načrtovani sosežig alternativnega goriva SRF vpliv na okolje in zdravje ljudi. Dosedanje analize in študije potrjujejo, da sosežig v predvidenem obsegu in ob predvideni kakovosti goriva SRF ne bo imel dodatnih negativnih vplivov na okolje in zdravje, še več, določeni izpusti se bodo z uvedbo sosežiga celo zmanjšali, je zapisal Tašler za List.

SRF je gorivo, predelano iz izključno nenevarnih odpadkov, dosedanje analize in meritve pa so pokazale, da bodo letni izpusti ogljikovega dioksida ob predvidenem obsegu sosežiga za približno 156.000 ton nižji od dosedanjih. Sosežig bo torej predstavljal pomemben korak naprej k zmanjševanju emisij toplogrednih plinov. Uporaba sekundarnega goriva SRF v termoelektrarnah je sicer preizkušena metoda in v številnih razvitih državah uveljavljen način. V Nemčiji imajo kar 22 elektrarn na premog z dovoljenjem za sosežig sekundarnega goriva, od tega šest elektrarn na lignit pri sosežigu uporablja sekundarno gorivo SRF, ki je predvideno tudi za uporabo v TEŠ, je tudi za javnost znano že vse od začetka javnih predstavitev namere TEŠ v zadevi sosežig.

Direktor elektrarne v Šoštanju pa je pojasnil tudi temeljni ekonomski namen vpeljave sosežiga v proizvodnjo električne energije v Šoštanju:

Mitja Tašler ob prvi tiskovni konferenci o zadevi sosežig v TEŠ. Foto Jože Miklavc

Letno bi lahko v TEŠ uporabili do 160.000 ton sekundarnega goriva SRF. Pri tem se mora SRF proizvajati izključno iz nenevarnih odpadkov in imeti zagotovljeno kakovost v skladu s priznanimi mednarodnimi smernicami oz. veljavnimi standardi. SRF gorivo je proizvedeno z ločitvijo kovin, drobljenjem in dehidracijo trdih nenevarnih mešanih komunalnih odpadkov. SRF s primerno kalorično vrednostjo – ki je povprečno za približno 30 % višja od tiste, ki jo ima velenjski lignit, in v skladu s predpisanimi kakovostnimi razredi – bi se torej uporabljal kot nadomestno trdno gorivo, ki bi delno nadomeščalo primarno gorivo – lignit (do 10 % energijske vrednosti). Gorivo bomo prevzemali izključno od predelovalcev, ki bodo zagotavljali predpisano kakovost goriv. Delovanje TEŠ bi bilo tudi v primeru sosežiga še naprej tesno povezano s Premogovnikom Velenje.

Odziv dela javnosti, predvsem Šaleškega EKO gibanja je jasen od vsega začetka korektno javne predstavitve projekta sosežiga domnevno nenevarnega alternativnega goriva SRF (frakcije

JOŽE MIKLAVC

iz neškodljivih odpadkov). Nasprotovali bodo proti vsakemu sosežigu! Kako ob tem?

Pričakujemo, da bomo v prihodnjih tednih prejeli študijo presoje vplivov na okolje, ki bo pokazala, ali je predvideni projekt sprejemljiv z okoljskih in zdravstvenih vidikov. Če se bo izkazalo, da je projekt sosežiga ustrezen, bodo na Agenciji RS za okolje sprožili uradni postopek za pridobivanje vseh ustreznih okoljevarstvenih dovoljenj. TEŠ se je medtem na sestanku z lokalnimi občinami zavezal, da bo preučil možnost za izvedbo sosežiga zgolj v bloku 6 in ne tudi v bloku 5, kot je bilo sprva predvideno. Če bo to tehnično in siceršnje izvedljivo, bo torej sosežig potekal zgolj v bloku 6, ki je objekt z naj sodobnejšo tehnologijo. Pobudo za proučitev možnosti sosežiga le na bloku 6 je podala vodstvo Občine Šoštanj. Več bo znanega po ključku presoje vplivov na okolje, predvidoma konec meseca junija ali v začetku julija, nam je še pojasnil direktor TEŠ Tašler.

Foto Jože Miklavc

IZ ZGODOVINE

O »Bafentalski« hiši v Šoštanju, ki je bila v resnici Lafentalska oz. 'Hiša Labotske doline'

Zadnjič smo se prebijali skozi pisanje viteza Gadolle o treh šoštanjskih gradovih. Pokazalo se je, da je Gadolla petdeset strani prej v isti zvezek napisal še 4 in pol strani o trgu Šoštanj (vmes je razvrstil nadaljevanje o Velenju ter pasuse o Lilienbergu, Gutenpihlu, Turnu in Šaleku, Kacenštajnu in Forhteneku). Ker so v zapisu natreseni dodatni podatki o »Bafentalski« hiši, ga velja preleteti (vsaj ključne pasuse, ki so podčrtani):

Območje trga Šoštanj
 Leži tik pod gradom na Paki, skozenj gre povezovalna cesta skozi Penk z Mozirjem, Gornjim Gradom, [krajem] 'Laufen', sv. Ksaverjem [Radmirje], Rečico, sv. Martinom na Paki potem dalje proti Polzeli [Neukloster], [krajem] Schönek, Prebold [Pragwald], sv. Peter, Žovnek [Sannegg], Burgstall. Druga cesta vodi k sedanjemu gospodstvu in za njim proti Lokovici – kje je šla pot k staremu gradu, se ne da več najti. Šoštanj je bil občinski trg, podložen gospodstvu, s tem so bili posestniki Šoštanja tudi trški gospodje in si oglejte članek Grad Šoštanj – Tam se najdejo tudi 3 gradovi, ki so obstajali v različnih časih / kot prastari grad [Burg], dvorec [Schloß] na območju trga in sedanji dvorec / [?] rečeno. Po Schmutzu naj bi [leta] 1473 staro trdnjavo razrušili Turki, katerih [?] je gotovo zadela tudi območje trga in če verjamemo pripovedim, da stari grad ni bil več zgrajen, pa trg je bil in je bil v njem urejen tudi 'Amthaus' [= trški grad], kajti v dedni pogodbi 3 bratov Sauer, dostikrat omenjeni pri gospodstvu Šoštanj, piše, da je Andrej Sauer dobil Amthaus skupaj z novimi stavbami / kasnejše gospodstvo v trgu, ki je pogorelo /. Po izumrtju Celjskih [leta] 1456 je njihove posesti prevzel Friedrich IV, tedaj je stara trdnjava gotovo še stala in bržčas so na njej živeli cesarski oskrbniki do [leta] 1473, ko je bil grad razrušen in ga niso več na novo zgradili. To se je zgodilo pod Friedrichom IV., ki je vladal do [leta] 1493. Potem je bil zgrajen Amthaus v trgu, ki so ga imeli v lasti Friedrich Lamberger, Sigismund Lichtenberg, Sebastian Anndorf, Hans Katzianer, Hans [?], Sigmund in nato Georg in Wilhelm Galler od [leta] 1480 do po [letu] 1560. Tu so živeli ali se zadrževali, v njem sta bila urada Šoštanj in Kacenštajn [nerazumljiv pausus]. Morda so Gallerji, ki so od deželnega kneza kupili urad Šoštanj, bili prvi, ki so **Amthausu dozidovali druge stavbe, kar pa se ni godilo dosti pred [letom] 1622, kajti v omenjeni dedni pogodbi so te stavbe opisane kot nove.** – Amthaus, pa tudi te nove stavbe – iz katerih je nastalo gospodstvo Šoštanj, ležeče v trgu, in katerega je Vischer upodobil v svoji grajski knjigi [leta] 1681 / g[lej] Šoštanj /. Kasneje / približno [leta] 1760 / je prišlo gospodstvo v sedanji grad, ki pa [leta] 1622 še ni bil dograjen. – **Bafentalniška hiša** [Baffenthalenische Haus] je bila [leta] 1622 že tudi omenjena, skupaj z njenimi hlevi in posestvi jo je tudi prevzel Andrej pl. Sauer skupaj z Amthausom v trgu in novimi hišami. Brez dvoma je tudi ta pogorela. Sedaj ne spada več h gospodstvu, kako je bila od njega oddeljena, ni znano. **Prej jo je posedoval trgovec Samonik [Samonegg] in zdaj g[ospod] Kojc [Keuz]. – Tam ležeči veliki vrt je še v lasti gospodstva in zdaj g[ospoda] grofa Rothkircha – Je povsem obdan z zelo starim zidom. Od kod izvira ime te hiše, ni znano. Morda jo je nekoč posedoval nekdaj iz Labotske doline [Lavantthal] na Koroškem in je bila potem kupljena za gospodstvo, kar pa se je moralo zgoditi pred 1622, kajti tedaj je že spadala k njemu, saj jo je prevzel Andrej pl. Sauer z Amthausom in**

novimi stavbami in trgu. Od tega nekoč pogorelega gospodstva poseduje zdaj grof Rothkirch pristavo, ležečo za njim [= za Amthausom], sadovnjak in grajski vrt, **na mestu nekdaj močnega gospodstva stojijo sedaj nove hiše Samonika, Atzla, Meierja**, ohranjene ni več nobene sledi starega gospodstva, kot je upodobljeno pri Vischerju. Hiša g[ospoda] Mayerja spada k gospodstvu, na tem mestu je tudi nekoč stal stari dvorec, slednje pa vendar ne poseduje grof Rothkirch. Prejšnji lastnik Šoštanja g[ospod] Josef Mayer si jo je zadržal, medtem ko je gospod Eduard Trigled v Velenju svoje 3 v tamkajšnjem tršem območju ležeče hiše prodal grofu Huberu Harmoncourju. Svoje mnenje o Steinbergu sem povedal že zgoraj / glej Šalek /. Torej se ne motimo, če domnevamo, da so po razrušenju stare trdnjave najprej zgradili Amthaus v trgu / in morda tudi gospodarske stavbe / kasneje so dodali nove stavbe, in sicer do [leta] 1622 / najbrž v dozidavah k Amthausu / nato Bafentalna hiša, med tem časom je bilo tudi in sicer ne pred 1622 zgrajeno sedanje gospodstvo, ki pa [leta] 1622 še ni bilo dokončano. Možno je tudi, da so stavbo do časa, dokler ni bilo uničeno gospodstvo v trgu, uporabljali kot desetinsko kaščo, kljub temu je bila v vsakem primeru obiljudna [nedvomno v prvem ?], saj jo je [leta] 1622 prevzel Pankratz pl. Sauer in je gotovo tam prebival. **Tudi stražna hišica se je takrat že pojavila.** Če je takrat že služila za zapor, ni znano. – Da se na kamnitem hribu [Steinberg] nahajajo prastare vinogradniške stavbe utrdbe Šoštanj, [nerazumljiv pausus]. Kasneje so se spustile v trg, kjer še stojijo, domnevno po 1760 [??] ali zgrajene na novo.

Kaj smo torej novega izvedeli o »Bafentalski« hiši?

Bafentalska/Lafentalska hiša

Des-Hauseeigenthümers		Der-Hause- und Gebäude		
Nro				Areal Inhalt mit Inbegriff des Hofraums
In der Mappe	Vor und Zuname	Stand.	Wohnort N ^o	Gattung
				N. O. Quad. Jahr. Klaffen.
68	Pappasch J. P. B.		69	30
69			68	60
70	Muck Danny		64	60

ni vpisanega lastnika Hafner meister Wohngebäude

Seznam lastnikov stavbnih parcel v katastrski občini Šoštanj (Franciscejski kataster), izsek za parcelo 69, na kateri je stala Lafentalska hiša.

ROK POLES

Gospoda Kojca (Keuz), ki jo je posedoval sredi 19. stoletja, ni ne v seznamu lastnikov stavb v Franciscejskem katastru (1825) ne v župnijski kroniki (1872), zato se nanj zaenkrat ne moremo nasloniti, ga bo treba (po)iskati po matičnih knjigah. Morda za lociranje »Bafentalske« hiše zadošča podatek, da je »tam ležeči veliki vrt v lasti gospodstva«. Torej gre za hišo, ki a) stoji tik ob nekdanjem Amthausu / graščinskem vrtu in b) mora biti na Vischerjevi grafiki in c) še stoji sredi 19. stoletja, ker jo Gadolla še vidi: edina taka je hiša, ki je imela v Franciscejskem katastru številko stavbne parcele 69 in jo je Vischer upodobil tik ob zgornjih vratih grajskega dvorišča. V spisovnem delu katastra lastnik te stavbe ni vpisan (zakaj ne?), je pa napisano, da je bil lastnik 'Hafnermeister', torej lončar – izdelovalec pečnic. Hiša je imela hišno številko 68. 'Lončar' (Hafner) je kot status lastnika naveden tudi pri zemljiških parcelah 691 in 692 ob hiši, kot lastnik pa je naveden dominij Šoštanj (gospodstvo).

Zemljiški parceli Gadolla o hiši dalje pravi, da jo je morda nekoč posedoval nekdaj iz Labotske doline [Lavantthal] na Koroškem. Na prvi pogled ni neke pametne zveze: Baffenthal – Lavantthal. Najbrž pa je Gadolla vedel, da so Labotski dolini nekoč pravili Laffenthal: tako 'Koroški slovar' – da se v virih iz 16. stoletja Labotska dolina vsesplošno poimenuje Laffenthal (Lexer, 172). Torej je treba 'Bafenthalska hiša' v resnici brati 'Lafenthalska hiša': Gadolla obe črki, veliki L in veliki B piše domala enako, kot se lahko prepričamo pri besedah Lavantthal, Bruder, Burg ...

Rokopis viteza Gadolle, podobnost med črkama B in L

Najbrž bo treba najprej najti originalno listino treh batov Sauer, ki jo navaja Gadolla, in jo še enkrat prebrati. Lastništvo širšega območja bi bilo treba pregledati po deželni deski. Ko gledamo Lafentalsko hišo na Vischerjevi grafiki, se vsiljuje podobnost s »stražno hišico«, v kateri je bil svojčas zapor in se tudi omenja že 1622: obe sta dvoetažni in imata štirikapno streho, ki je v naših krajih redka pri kmečki ali trški arhitekturi, jo pa najdemo na dvorih in gradičih. Bi lahko imela ta hišica do danes ohranjeno starejše jedro? In zdaj ključno vprašanje, o katerem Gadolla piše, da se o tem nič ne ve – zakaj se Lafentalski hiši tako reče? Kakšne povezave so obstajale med Šoštanjem in Labotsko dolino, da bi se ime hiše ohranilo izpred leta 1622 do Gadolle sredi 19. stoletja? V Labotski dolini je benediktinski samostan Št. Pavel, ustanova Engelberta I. Spanheimskega; na fevdni posesti samostana je bil domnevno ustanovljen Šoštanj (internet 1), samostan je konec 13. stoletja sezidal grad Forhtenek in ga dal v fevd Vovbrškim grofom (internet 2; Ravnikar, 2010, 478), leta 1318 je cesar odobril Hermanu Vovbrškemu prodajo gradu Šoštanj lavantinskemu škofu Dietriku Wolfhauerju (internet 3; Ravnikar, 2010, 264). Je Labotska hiša v povezavi

Različne karte območja med Lafentalsko hišo in trgom (Franciscejski kataster, PISO)

to staro kolonizacijo/lastništvom v Šaleški dolini? Lafentalska hiša je še narisana na identifikacijski skici, na kateri so narisane tudi nove tri hiše od nje proti trgu: na kamnitem glavnem portalu hiše Cesta talcev 4 je letnica 1846, na portalu hiše Cesta talcev 2 v kleti je letnica 1840 – torej je Lafentalska hiša še stala sredi 19. stoletja. Malo pred letom 1840 je potemtakem gospodstvo razdelilo zahodni del svoje parcele nad trgom: ohranili so sadovnjak, gospodarsko poslopje in dvorišče (Hof), pas ob cesti od trga h graščini pa prodali za zasebne hiše. Ta delitev je razvidna iz reambulančne karte Franciscejskega katastra.

Druga velika sprememba območja se je zgodila z rastjo Voschnaggove usnjarne, ko sta bili ob današnji Primorski cesti zgrajeni dve razkošni Voschnaggovi vili: z razsežnim parkom obdana 'mestna vila' Franza Voschnagga starejšega na območju odstranjenega gospodarskega poslopja gospodstva (kasnejši

Območje po zidavi Voschnaggovih vil (Kumer)

Stražna hišica

zdravstveni dom, Primorska cesta 3; Aplinc, 2010, 10), in vila Hansa Voschnagga na zgornjem vogalu trga (Primorska cesta 1; Aplinc, 205, 94), kjer sta prej stali manjši ločeni hiši. Hans si vogalne vile menda ni uredil dosti pred letom 1911, ko je umrl. Še en Gadollov podatek velja izpostaviti: da je vrt gospodstva povsem obdan z zelo starim zidom. To najbrž pomeni, da je sredi 19. stoletja še obstajalo »objidje« okoli vrta, ki je narisano pri Vischerju.

Reference
 Aplinc, Miran: Vošnjaki – industrialci iz Šoštanja. Zavod za kulturo Šoštanj, Šoštanj 2005.
 Aplinc, Miran: Stanovati v Šoštanju. V: Šaleški razgledi. Dostopno na spletu: http://www.knjiznica-velenje.si/filelib/2010-knjiznica/domoznanstvo/saleski_razgledi/aplinc_stanovati.pdf
 Franciscejski kataster, grafični del, internet: <https://mapire.eu/en/map/ca-dastral/?bbox=1673965.5072906443%2C5840777.232278232%2C167567.04113199736%2C5841254.963705015&map-list=1&layers=3%2C4>, 26. 10. 2019.
 Isto – rektifikacija, reambulanca: SI AS 177/C/R/C411g/E02, dostopno na: <http://arsq.gov.si/Query/detail.aspx?ID=221494>.
 Franciscejski kataster, spisovni del: Seznam stavbnih parcel, SI AS 177/CF/C411s/PT, internet: <http://arsq.gov.si/Query/Files/8/D40000.pdf>, 26. 10. 2019.
 Gadolla, vitez Franz: Der Marktleken Schönstein. V: Rokopisni zvezek HS-1385, hrani Steiermärkische Landesarchiv, Graz. Sken v Knjižnici Velenje, str. 41–43.
 internet 1: [wikipedia: https://sl.wikipedia.org/wiki/Grad_%25A0o%25A0Attanj](https://sl.wikipedia.org/wiki/Grad_%25A0o%25A0Attanj)
 internet 2: <http://www.sostanj-tourism.si/vredno-ogleda/gradovi-in-vile>
 internet 3: http://www.gradovi.net/grad/sostanj_pusti_grad_primek_skofa_po: http://www.mariborart.si/razstava/-/article-display/09-ditrih-wolfhauer-kumer_mateja: Turistična pot družine Voschnagg. Internet: <http://www.velenje-tourism.si/files/tourism/sostanj/Vo%25A0najakova%20pot%20-%20PROGRAM.pdf>, 26. 10. 2019.
 dr. Lexner, Matthias: Kärntnisches Wörterbuch mit einem Anhänge: Weihnachtsspiele und Lieder aus Kärnten. Založil S. Hirzel, Leipzig 1862.
 PISO: Občina Šoštanj, prostorski informacijski sistem. Internet: <https://www.geoprosator.net/piso/ewmap.asp?obcina=SOSTANJ>, 26. 10. 2019.
 Ravnikar, Tone: V primežu medplemiških preivanj. Pedagoški inštitut, Ljubljana 2010, dostopno na: <https://www.pei.si/ISBN/978-961-270-040-9/mobile/index.html#p=6>.

LISTNO OGLEDALO

Ne le jajcemat, pestra živilska ponudba pri Plaskanovih v Lokovici

V času epidemije koronavirusa so se nakupovalne in preskrbovalne navade Slovencev, tako pa tudi ljudi iz našega okolja, precej spremenile. Še bolj je bilo občutiti potrebo, da se kupi prehrabne artikle v bližini, v manjših prodajalnah, na kmetih in pri drugih individualnih pridelovalcih živil.

V tej smeri se je že v tem času do neke mere preoblikoval sistem trženja, ponudbe in priporočila v smeri zmanjševanja stikov ljudi v velikih nakupovalnih središčih, kjer so možnosti okužb zelo povečane. V tem času smo opazili, da že v lanskem letu vzpostavljena

prodaja živil izključno iz domače proizvodnje »Pod kozolcem« v vasi Lokovica pridobiva na aktualnosti. Domačini – mlada družina Plaskanovih so najprej postavili avtomat za prodajo svežih jajc iz svoje reje na travniku ob skednju, že kmalu zatem pa se je v sodelovanju s partnerjema ponudba povečala na mleko in mlečne izdelke ter domače mesnine. Na odcepu regionalne ceste med Velenjem in Mozirjem na domače dvorišče v Lokovici 121 je dovolj prostora za nekaj vozil, ki se dnevno zaustavljajo za nabavo živil iz avtomatskih kontejnerjev »plačaj-odpelji«. Da bi izvedeli kaj več o tem, predvsem pa o družini, ki je na kmetiji vzpostavila »prodajni pult« za kupoprodajo brez osebnih stikov, smo se ustavili na sobotni klepet in izvedeli zanimivo zgodbo.

Kmetijo sta kupila od prvih lastnikov že praded in prababica Jakob in Neža Plaskan iz Savinjske doline, ded Franc in babica Marija pa sta jo »pojerbala« in vpeljano kmetijo z živinorejo, s konjerejo, furmanstvom, sadjarstvom, čebelarjenjem in celo malim vinogradništvom. Imela sta družino z osmimi otroki – štirim hčerami in prav toliko sinovi. Eden teh, Ivan Plaskan in žena Jožica sta ustvarila družino s hčerko Marijo in tremi

JOŽE MIKLAVC

sinovi – Andrejem, Gregorjem in najmlajšim Boštjanom, ki pa je v sili razmer že pred 11 leti prevzel kmetijo (po očetovi smrtni nesreči s traktorjem na domači zemlji). Na Plaskanovi domačiji v Lokovici sta tako zagospodarila 45-letna Boštjan in partnerica Marjana iz Lepe Njive, ki ju zdaj razveseljuje 9-letna Ana in 2,5-letna Zala, Marjanina hči Sara Lamprečnik pa se je delno odselila in živi kot uspešna, že uveljavljena glasbenica.

Na usmerjeni kmetiji z govedom pridelujejo mleko (20 krav molznic), odlično sodelujejo s Kmetijsko zadrugo Šaleška dolina, pridelujejo svinjsko meso za domače potrebe in odojke ter piščance v prosti reji kot pretežno tržno dejavnost. Pred 3 leti so vpeljali kokošjo rejo za proizvodnjo jajc, v tem času s 350 kokošmi. Prodajo jajc so posodobili s ponudbo domačega peciva v avtomatu pri domačem kozolcu, kjer so vključili tudi ponudbo domačih mesnih izdelkov kmetije Banovšek iz Ponikve pri Žalcu in mleka ter mlečnih izdelkov, sira in jogurtov s kmetije Tonk pri Bočni. Tako kompletirana ponudba je zdaj v Lokovici pravi izziv za mimohiteče, vse bolj stalne odjemalce, ki se vračajo zaradi kakovosti ponudbe in zmernih cen prehrabnih artiklov. Referenca za nakup pa je lepo urejena okolica domovanja Plaskanovih, cvetje na vseh okenskih policah, kapelica in privlačen lesen kozolček – pano, ki vabi kot pečat domačnosti. Bohotno razraščena stara lipa, ki razmejuje stanovanjski del od kmetijskih poslopij, je pravi simbol slovenstva in podeželja Šaleške doline. Prijaznost Marjane in Boštjana prepriča ob stiku, če je potreben za dodatne informacije ali naročila, kar obiskovalci lahko doživijo kar sredi dvorišča, pod kozolcem ali v prijetnem vrtnem paviljončku, ki nudi prijetno udobje za pogovore ali »kofetkanje« s sosedi in prijatelji. Ker ni vrtnega bazena, ki bi po klasični turistični kategorizaciji domačiji dodelil »pet zvezdic«, bi laično zlahka prisodili kakšno laskavo priznanje za visok standard kakovostnih domačih živil in urejenosti podeželskega ambianta.

Ob starših Ana in Zala na domači leseni klopci Foto Jože Miklavc

Kozolček dobrodošlice vabi na domačijo Plaskan v Lokovici. Foto Jože Miklavc

Plaskanova domačija v KS Lokovica v občini Šoštanj

Foto Jože Miklavc

Ana in Zala Plaskan sredi odprtega kokošnjaka Foto Jože Miklavc

DOGODKI IN LJUDJE

Dobrodelni Šoštanj

Deželaka so čakali tudi v Šoštanju. Akcija, ki jo je ob novici, da prihaja Deželak v naše kraje, sprožila Karmen Kmetič skupaj s šoštanjskimi gasilci in krajevno skupnostjo, je bila kljub kratkemu roku obveščanja in zbiranja uspešna. Donacije so se zbirale v Karma baru in na dan prihoda Deželaka junaka pred Gasilskim domom v Šoštanju. Zbralo se je nekaj čez 1600 evrov, kar je zagotovo lep in prepotreben denar.

Deželak z ekipo je tistega dne zelo zamujal. Po Radiu 1 so ves čas obveščali, kje se nahaja, saj so ga ob poti številni ustavljali in darovali, mu čestitali in mu želeli kaj lepega povedati. V Šoštanju je bil napovedan okoli 17.30. Ker sem bila s kolesom in ker se je pripravljalo k dežju (nisem Deželak junak!), sem Šoštanj zapustila ob približno 18.30. V Penku pri podvozu pa sem ugotovila, zakaj še dodatno

zamuja. Avtomobil z reklamno tablo je bil previsok za podvoz. Cel konvoj je obstal, iskali so rešitev, kako naprej. Usmerila sem jih nazaj do obvoznice, od koder so nato lahko nadaljevali pot najprej do Topolšice, potem pa še v Šoštanj. Skratka, tudi to se zgodi in vesela sem, da so številni vseeno vztrajali in

MILOJKA B. KOMPREJ

dočakali Deželaka ter njegovo zbiranje denarja za letovanje otrok na morju.

Foto arhiv KS

Praznik šmarških vinogradnikov s slovensko vinsko kraljico Ano Pavlin

Slovensko kraljico vina predstavil vinogradnikom domači »ovtar« Franc Fužir

V petek, 12. junija, je bilo v Šmartnem ob Paki vse povezano z vinskim letnikom 2019 in razglasitvijo vinskih šampionov 2020. Slednji so tokrat postali kar štirje: naziv šampion belo vino je prejel **Vinotoč Primožič** (18,42 točke) z zaslužno kletarko **Marjeto Primožič**. Šampion rdeče vino modra frankinja (18,27) in šampion vina posebne kakovosti laški rizling suhi jagodni izbor (19,60) je prejel vinogradnik in kletar **Mihael Fajfar**. Šampion, najvišje ocenjeno vino normalne trgatve starejšega letnika, sivi pinot I. 2016 (18,43) pa je pridelal in »donegoval« v letu 2020 **Alojz Slemenšek**. Za najvišje ocenjena vina po različnih sortah je prejelo posebna priznanja kar 17 članov DVŠ. Med običajno znanimi vini v tem naboru so bila visoko ocenjena tudi ranfol, dornfelder, modri pinot, zweigeld, kerner, sivi pinot in modra kavčina (slednje pridelano iz trt oz. trsov vseh imetnikov potomke stare trte z imena skupnega lastnika Občine Šmartno ob Paki). Vina vinogradnikov iz Šmartna ob Paki in širše Šaleške doline je 21. maja ocenila kot vinski letnik 2019 (z izjemami nekaj starejših, posebnih vin) in razglasila šampionska vina 2020. 5-članska strokovna komisija priznanih strokovnjakov pod vodstvom enologinje **Tadeje Vodovnik Plevnik** je prejela v ocenitev 77 vzorcev vin, ob ocenjevanju so jih kot neprimerne ali izven kriterijev izločili 7. Med preostalimi 70 vini, ki so bila ocenjena s

povprečno oceno 18,13 tč., jih je 25 prejelo srebrna, 45 pa zlata priznanja. »Vinska žetev« je v kraju pod Goro Oljko že 24 let eden pomembnejših dogodkov poleg martinovanja v času občinskega praznika, še posebej lepa pa je tudi razglasitev najboljših vin in vinogradnikov, pridelovalcev oz. kletarjev vinskih šampionov leta. Prireditve, ki se je je udeležilo veliko število članov DVŠ, nekaj tudi s področja občine Šoštanj, se je pričela z obiskom vinske kraljice Slovenije **Ane Pavlin** z letos izbranimi vinogradniki. Od kleti do kleti so povabili na ogled svojih domačij, vinogradov in kleti Jože Kovačič, Vinska klet Primožič Mojce Praprotnik, Jože Kugler in klet Podgoršek -Španc. Tam so predstavili svoje najboljše vinske pridelke, nekateri tudi simbolično, a z odlično pakušino kulinarike in z zdravico počastili obisk prve vinske dame leta 2020 Ane Pavlin, 24. vinske kraljice Slovenije, ki jo vsako leto izberejo v okviru Pomurskega sejma v Gornji Radgoni. Prireditve – razglasitev najboljših ocenjenih vin letnika 2019 in v drugi kategoriji

JOŽE MIKLAVC

starejših letnikov se je pričela, ko sta med zbrane vinogradnike priplesala gostja iz dolenske vinorodne dežele Pavlinova in dolgoletni spremljevalec vinogradniških prireditvev domačin **Franc Fužir**. Ob zvokih harmonike vinogradnika **Marka Juvana** in petju pevske skupine Prijatelji se je praznik vinske letine s podelitvijo priznanj in strokovno pakušino najboljših vin razvil v prijetno družabno srečanje. Zadovoljen z domačimi pretežno malimi pridelovalci vin, še posebej z negovanjem občinske trte, potomke modre kavčine, darilo Maribora, je bil tudi župan **Janko Kopušar**, ki podpira tako društvo kot posamezne pridelovalce. V kleti vinskega hrama in turistične domačije Vinotoč Primožič so dokletarili prvo in pravo Šmarško kavčino, vino za promocijo kraja, vinogradnikov in občine pod Goro Oljko. Dogodek so sklenili družno ob predstavitvi in degustaciji najboljših vin ob prijetnem druženju.

Najboljši vinogradniki in kletarji z vinom letnika 2019 z vinsko kraljico Slovenije

Foto Jože Miklavc

Ob 8. juniju, dnevu gasilcev, slovesna Florjanova maša

Gasilce blagoslovil škof dr. Stanislav Lipovšek.

Najveličastnejši zbor gasilcev po razglasitvi konca epidemije koronavirus CoVID19 v katedrali v Gornjem Gradu v čast zavetniku gasilcev in ob svetovnem dnevu gasilcev, 8. juniju, se je zgodil v gornjegrajski katedrali pretežno za vso gasilsko srenjo Zgornje Savinjske doline, s sodelovanjem predstavnikov gasilskih zvez Šaleške in Savinjske doline.

Okrog 140 gasilcev iz vseh prostovoljnih gasilskih društev Gasilske zveze Zgornje Savinjske doline (s področja sedmih občin) se je v nedeljo, 7. junija, udeležilo praznične slovesnosti ob minulem prazniku zavetnika gasilcev sv. Florjana in ob svetovnem dnevu gasilcev, 8. juniju, v cerkvi sv. Mohorja in Fortunata, znameniti gornjegrajski katedrali. Srečanja se je poleg predsednikov domače gasilske zveze, Savinjsko-Šaleške gasilske regije in Gasilske zveze Slovenije (GZS) udeležil tudi minister za obrambo Republike Slovenije **mag. Matej Tonin**. Ob gostoljubju župnijskega upravitelja cerkve v Gornjem Gradu duhovnika **Ivana Šumljaka** in maševanju upokojenega celjskega škofa **dr. Stanislava Lipovška** ter tesnem sodelovanju vodstva gasilske Savinjsko-Šaleške regije se je zgodil izjemno lep, praznični dan tudi ob prisotnih županah oz. predstavnikih vseh zgornjesavinjskih občin. Gasilce iz domačih PGD

in goste so pozdravili predsednik domače gasilske zveze **Janko Žuntar**, predsednik Gasilske zveze Slovenije **Janko Cerkvenc** in obrambni minister **Tonin** z daljšim nagovorom in zahvalo vsem gasilkam in gasilcem. Praznična maša v čast zavetniku gasilcev sv. Florjanu in vsem gasilkam in gasilcem se je pričela z dobrodošlico gostitelja Ivana Šumljaka, mašni del pa so glasbeno in pevsko pospremili Cerkvenci MePZ sv. Mohorja in Fortunata in tercet Štiglic, ki je zapel pesem »Na čast sv. Florjanu«. Janko Žuntar je med govori dejal: »Za nas je veliko zadoščenje, priznanje in zahvala vsem našim gasilcem, da so z nami na tem svečanem kraju in dogodku visoki predstavniki cerkve in GZS ter da imamo čast in praznično vzdušje ob Florjanovi nedelji preživeti v najlepši, največji katedrali v Sloveniji. Gasilcem se je

Škof dr. Stanislav Lipovšek in minister za obrambo mag. Matej Tonin

Foto Jože Miklavc

Za »dan gasilcev« najzaslužnejši iz Šaleške doline v Šmartnem ob Paki

Najzaslužnejši posamezniki in PGD Gaberke ter Paška vas prejeli visoka priznanja

Člani in predstavniki Gasilske zveze Šaleške doline so se v čast dnevu gasilcev sešli na posebno svečanost v Šmartnem ob Paki. V tamkajšnjem gasilskem domu so se vodstva občin, gasilske zveze in gasilskih društev zahvalili svojim najzvestejšim gasilcem, ki so skozi desetletja opravljali častno in požrtvovalno delo in bili po svoje stebri delovanja v društvih. Ob pozdravnem nagovoru domačega župana **Janka Kopušarja** so bili prisotni tudi župan občine Šoštanj **Darko Menih** in podžupan MO Velenje **Peter Dermol**, ki so opravili častno vlogo zahvaljevanja in čestitk v imenu lokalnih skupnosti občin vsem svojim gasilkam in gasilcem, ki so prejeli visoka in častna priznanja. Praznik gasilcev

je bil namesto 4. maja za dan sv. Florjana 8. junija, ki je tudi mednarodni praznik gasilcev na dan ustanovitve prvega prostovoljnega gasilskega društva v kakšnem evropskem kraju. Ob nagovorih je zahvale in čestitke vsem prejemnikom priznanj izrekal tudi predsednik Gasilske zveze Slovenije **Janko Cerkvenc**. Pozornosti in časti so bili med drugimi sotovariši iz GZ Šaleške doline deležni tudi gasilci s področja občine Šoštanj: **Primož Cestnik** iz PGD Topolšica in **Alojz Ocvirk** PGD Šoštanj – mesto (oba g. odlikovanje 3. st.), **Sergeja Lampret** iz PGD Gaberke, (g. odlikovanje 2. st.) in **Milena Hriberšek** iz PGD Topolšica ter **Emil Juvan**

Dobitniki odlikovanj GPOŠ

Foto Tina Videmšek

JOŽE MIKLAVC

zahvalil predsednik GZS Janko Cerkvenc, rekoč, »... da je 25 do 27 tisoč intervencij gasilcev letno dejstvo, s katerim se spopada naša družba in vsi naši gasilci, ob večjih naravnih pojavih in katastrofah civilna zaščita in celo slovenska vojska. Ponosni smo lahko na našo gasilsko organiziranost, strokovnost in tehnično opremo, a se zavedamo tudi sprejete odgovornosti. Minister Tonin pa je med drugim dejal: »Gasilci ste pomemben, močan steber gasilstva in družbe na Slovenskem. Poleg osnovne naloge dobro skrbite tudi za dobre odnose, za medsebojno in varnost naših državljanov.« Našo »gasilsko« dolino in Gasilsko zvezo Šaleške je zastopal poveljnik Savinjsko-Šaleške gasilske regije **Boris Lambizer** iz PGD Lokovica.

ZADNJA NOVICA

Boris Lambizer poslej predsednik Gasilske zveze Šaleške doline

Na letni in volilni skupščini, ki je zaradi epidemije CoVID19 namesto v marcu potekala v Gasilskem domu v Škalah, so v četrtek, 18. junija, delegati Gasilske zveze Šaleške doline izvolili za novega predsednika za naslednji mandat višjega gasilskega častnika Borisa Lambizerja iz Lokovice. Lambizer je v tem mandatu tudi poveljnik Savinjsko-Šaleške gasilske regije, doslej pa je opravljal številne odgovorne naloge na področju gasilstva in požarne varnosti v domači občini Šoštanj, v Šaleški dolini in širše. Volitve so opravili potem, ko je konec lanskega leta preminil dotedanji predsednik Jože Drobež iz Velenja. Lambizer (z 20 glasovi) je

bil izvoljen ob protikandidatki Renati Ruprecht (z 8 glasovi). Ob 100-odstotni prisotnosti delegatov iz 14 (PGD in IGD) društev, od koder sta bila prisotna po dva delegata (skupaj 28 glasov), je bil Lambizer deležen zelo visokega zaupanja. Iz Občinskega gasilskega poveljstva Občine Šoštanj smo dobili potrditev primerne izvolitve na to funkcijo, saj gre za izkušenega, zmerne gasilskega funkcionarja in predanega človeka gasilstvu in samozaščiti v širši lokalni skupnosti. »Mi si želimo še naprej tako dobrega sodelovanja in da bo novi predsednik vodil GZŠD še naprej po poti, ki jo je že davno začrtal naš spoštovani, žal prezgodaj preminuli tovariš in prijatelj Jože Drobež. Oba sta s podobnimi pogledi in usmeritvami na reševanje in vodenje gasilske organizacije v preteklosti zelo dobro vodila GZŠD tako na organizacijskem kot na operativnem področju. Prepričani smo, da bo z odličnim sodelovanjem z vsemi tremi lokalnimi skupnostmi (občin Šmartno ob Paki, Šoštanj in MO Velenje) in njihovimi župani tako tudi v prihodnje,« je sporočil poveljnik GP Občine Šoštanj Boris Goličnik. Lambizer pa le: »**Takšna izvolitev mi veliko pomeni, s tem se vidi, da mi ljudje zaupajo in verjamejo, da bom to delo dobro opravljal, saj imam kar precej izkušenj na gasilskem področju.**«

Boris Lambizer iz Lokovice, novi predsednik Gasilske zveze Šaleške doline

Foto Jože Miklavc

JOŽE MIKLAVC

CERKEV

Bogoslužna oznanila

DO JESENI V MESTNI CERKVI NE BO REDNE DOPOLDANSKE NEDELJSKE SVETE MAŠE!

SVETE MAŠE NA PRAZNIK SV. CIRILA IN METODA, NEDELJA, 5. JULIJA 2020

Šoštanjna župnijska cerkev ob 7.00 in 8.30
Šoštanjna mestna cerkev ob 19.00
Zavodnje ob 10.00
Sveti Križ ob 10.30 (lepa nedelja)

SVETE MAŠE NA 15. NEDELJO MED LETOM, 12. JULIJA 2020

Šoštanjna župnijska cerkev ob 7.00 in 8.30
Šoštanjna mestna cerkev ob 10.30 (lepa nedelja) in 19.00 | Bele Vode ob 8.30
Zavodnje ob 10.00

SVETE MAŠE NA 16. NEDELJO MED LETOM, 19. JULIJA 2020

Šoštanjna župnijska cerkev ob 7.00 in 8.30
Šoštanjna mestna cerkev ob 19.00
Bele Vode ob 8.30
Zavodnje ob 10.00
Topolšica ob 10.30 (lepa nedelja)

SVETE MAŠE NA 17. NEDELJO MED LETOM, KRIŠTOFOVA NEDELJA, 26. JULIJA 2020

Šoštanjna župnijska cerkev ob 7.00 in 8.30
Šoštanjna mestna cerkev ob 19.00
Zavodnje ob 10.00
Sveti Križ ob 10.30 (Anina nedelja)

SVETE MAŠE NA 18. NEDELJO MED LETOM, 2. AVGUSTA 2020

Šoštanjna župnijska cerkev ob 7.00 in 8.30
Šoštanjna mestna cerkev ob 19.00
Bele Vode ob 8.30 | Zavodnje ob 10.00
Ravne ob 10.30 uri (lepa nedelja)

SVETE MAŠE NA 19. NEDELJO MED LETOM, 9. AVGUSTA 2020

Šoštanjna župnijska cerkev ob 7.00 in 8.30
Šoštanjna mestna cerkev ob 19.00
Bele Vode ob 8.30 | Zavodnje ob 10.00
Sveti Anton ob 10.30 (lepa nedelja)

SVETE MAŠE NA PRAZNIK MARIJINEGA VNEBOVZETJA, 15. AVGUSTA 2020

Šoštanjna župnijska cerkev ob 8.30
Šoštanjna mestna cerkev ob 19.00
Bele Vode ob 8.30 | Zavodnje ob 10.00
Gaberke ob 10.30 (lepa nedelja)

SVETE MAŠE NA 20. NEDELJO MED LETOM, 16. AVGUSTA 2020

Šoštanjna župnijska cerkev ob 7.00 in 8.30
Šoštanjna mestna cerkev ob 19.00
Bele Vode ob 8.30 | Zavodnje ob 10.00
Sveti Florjan ob 10.30 (lepa nedelja)

SVETE MAŠE NA 21. NEDELJO MED LETOM, 23. AVGUSTA 2020

Šoštanjna župnijska cerkev ob 7.00 in 8.30
Šoštanjna mestna cerkev ob 19.00

Bele Vode ob 10.30 (Jernejeva nedelja)
Zavodnje ob 10.00

SVETE MAŠE NA 22. NEDELJO MED LETOM, 30. AVGUSTA 2020

Šoštanjna župnijska cerkev ob 7.00 in 8.30 ter ob 15.00 srečanje bolnikov in ostarelih
Šoštanjna mestna cerkev ob 19.00
Bele Vode ob 8.30 | Zavodnje ob 10.00

SVETE MAŠE V DOMU ZIMZELEN 16. IN 30. 6., 14. IN 28. 7. OB 19.00

PRVO SV. OBHAJILO, SV. BIRMA IN SREČANJE ZAKONCEV JUBILANTOV

Zaradi epidemije koronavirusa smo morali te slovesnosti prestaviti. Tako bo:
- **prvo sveto obhajilo v nedeljo, 20. septembra 2020,**
- **sveta birma v nedeljo, 27. septembra 2020,**
- **srečanje zakoncev jubilarantov v soboto, 3. 10. 2020.**

O tem bomo več napisali konec avgusta. So pa tako prvoobhajanci kot birmanci še posebej vabljeni k nedeljskim mašam med počitnicami.

SVETI KRST

Do konca julija ne bo skupnega krsta pri nedeljski maši. Posamezne krste imamo po dogovoru.

ORATORIJ

Letos ne bo oratorija zaradi navodil glede koronavirusa.

GUTENBUCHEL

Kako vrniti življenje dvorcu Gutenbuchel

»Sprehod« po zemljišču dvorca terja odgovore in rešitve

Ko si kot sprehajalci, turisti ali zainteresirani občani ogledujemo podobo še ohranjenega nekdanjega domovanja družine Woschnagg, vsaj tistega dela, po katerem še niso posegli lastniki »državnega premoženja« v naravi in zamenjali dele zemljišča za povrnitev v naravi kot posledice rudarjenja (rudarske škode in odškodnine). Zdi se, da je taista oblast zamižala na obe oči (točneje na »vse oči«), ko je opravila delno parceliranje »kmetijskega« zemljišča in ga tako odvzela kompleksu nekdanje oz. podržavljenje

zemljiške lastnine prvotnim oz. naslednjim lastnikom in ga uporabila v procesih poravnave rudarske škode. Tako se zemljišče okrog še dokaj trdnega zidovja osrednjega dela zgradbe dvorca Gutenbuchel zaskrbljivo zmanjšuje, gospodarjenje v že oddanih parcelah pa je v rokah novih lastnikov. Preostanek lastništva, ki je pod ingerenco ministrstva za zdravje RS oz. še lastnina Psihiatrične bolnišnice Vojnik, pa je ogroženo zaradi opuščanja dolžnega ravnanja z bolj intenzivnim varovanjem vsega, kar je še ostalo kot pripadajoči kompleks k stavbni dediščini in zgodovini posestva Gutenbuchel (pd. Gutenpihel).

Nekaj iz zgodovine za lažji miselni priključek
Če se ozremo nazaj v leto 1945, ko se je vrnil iz nemškega taborišča Herbert Woschnagg, iz Švice pa njegov brat Walter, se je zdelo, da bi lahko od preostanka vsega iz nekdanje slavne rodbine še poskrbeli za najožje svojce in ponovno zaživel na tem posestvu. A ju je nova jugoslovanska (osvobodilna) oblast, ne glede na dokazovanje sodelovanja njihovih družin z osvobodilnim gibanjem, na vojaškem sodišču obsodila na zaplembo vsega premoženja in leta 1946 izgnala vse vojno preživele člane družine v Avstrijo. Herbert je umrl na

JOŽE MIKLAVC

Mateja Kumer, mag. ing. arh. Foto Jože Miklavc

Impozantna arhitektura pročelja dvorca Gutenbuchel kliče na pomoč odgovorne lastnike.

Foto Jože Miklavc

Lepo oblikovana lesena zračna veranda za poletno ohlajitev osamljena, a še vztraja. Foto Jože Miklavc

Dunaju leta 1964, Walter, ki je na stara leta še dokaj redno obiskoval Šoštanj, pa leta 1991. Njegov sin Gregor je bil še pred desetletjem vpliven politik in poslanec v Evropskem parlamentu (veleposlanik, odposlanec EU in glavni EU pogajalec), lepa leta mladosti je preživel v Šoštanju in je z nekaterimi sorodniki nazadnje obiskal Šoštanj, vodstvo občine, Muzej usnjarstva v Šoštanju in ob sočasni priložnosti razstavo na dvorcu Gutenbuchel. Vsi gostje so bili nad pogovori in videnim po svoje zadovoljni in navdušeni. A je ostal grenak priokus in spomin na tragedijo, ki jo je skozi drugo svetovno vojno in po njej doživela nekoč zelo ugledna oblastna in industrijska družina Woschnaggov, ki je bila povezana s takrat živečimi domačini, razvojem kraja in takrat občutno boljšim standardom ljudi v primerjavi z nerazvitim podeželjem.

O tem, kako vidi možnost in prihodnost ohranitve ter uporabe v lokalni skupnosti preostalega kompleksa dvorca, smo tudi tokrat zastavili vprašanje pooblaščenim strokovnjakinji, Šoštanjčanki, ki je dobila pooblastilo za uradno uporabo imena dinastije Woschnagg, **Mateji Kumer, mag. inž. arh.**, zdaj zaposleni na Ministrstvu za javno upravo v direktoratu za stvarno premoženje.

O tem, kar so videli in doživeli Woschnaggi ob zadnjem obisku Šoštanja?

Družina Woschnagg je bila deležna v preteklosti težkih zgodb, ki si jih danes le težko predstavljamo – kraja vsega premoženja, izguba pravice do dela, uboj, ponižanje, strah, izguba dostojanstva in boleč izgon iz mesta. Za vsa ta grozodejstva se jim še danes ni nihče opravičil. V današnjem času je družina Woschnagg s svojo plemenitostjo in integriteto presešla vsa dogajanja v zgodovini. Vsekakor niso navdušeni nad stanjem tistega, kar so nam na silo zapustili v Šoštanju. So pa izjemno zadovoljni, da ohranjamo njihov duh in spomin, ki ga lahko pokažejo tudi svojim potomcem.

Kaj storiti, če bi imeli pristojnosti v tem času, kako presekati propadanje in nečastno razkosavanje okolice ali objektov, ki so še v državnih ali lasti drugih državljanov?

Dvorec je treba ohraniti kot celoto s historičnim parkom in vsemi objekti, ki mu pritičejo. Le tako lahko vodimo celostno zgodbo. Dvorec, če bi smeli, bi lahko tržili že danes. S tržnim deležem bi lahko vlagali vanj in v njegove projekte. Hkrati pa bi bilo nujno pripraviti študijo

za pridobitev evropskih finančnih sredstev za celovito obnovo. Programska vsebina oz. vizija dvorca se piše sama z obiskovalci naših dosedanjih, tradicionalnih razstav. Ti vedno ponudijo zanimive želje in izzive. Nikakor pa ne smemo pozabiti na pridne in zveste lokalne ljudi, ponudnike, podjetnike in umetnike, ki so več kot odlični s svojo ponudbo. A to najbrž ne zadošča, da bi dvorec postal bolj domač, bolj vseh Šoštanjčanov in v interesu naše lokalne skupnosti, ki bi lahko in morda želela vanj vlagati nove in dodatne napore, da bi kompleks postal strateško turistično in etnografsko dogajanje kot nova, daljnosežna privlačnost za domačine in obiskovalce.

In proučevanje ter povezovanje destinacije Gutenbuchel skozi vam znane »zgodbe«?

Skozi poslanstvo na dvorcu venomer odkrivam nove in še neraziskane povezave dvorca, ki so povezane z velikimi imeni kot npr. Alfred Nobel, Marie von Suttner, Herman Nordung Potočnik, Ignaz Gridl, Tomaž Batta, Josip Broz - Tito idr. zgodbe, ki privlačijo in katerim obiskovalci dvorca še posebno radi prisluhnejo. To niso le zgodbe, so tudi dejstva, da je pretekla zgodovina Šoštanja izjemnega pomena in bi morala biti kot takšna osnova vsem nadaljnjim vsebinam, ki se dogajajo in se bodo še zgodile v občini Šoštanj, je še napovedala Kumrova in zaključuje: »Prva dolžnost odraslega človeka je, da ostane zvest svoji identiteti,« je dejal Boris Pahor. Zato me še posebno veseli, da našo, šoštanjško identiteto, ki je povezana z družino Woschnagg in dvorcem, odkrivajo tudi drugi, mlajši. Najlepše darilo in poslanstvo za moje prostovoljno delo, ki ga opravljam, je, da smem svoje znanje predati ostalim in da zgodovina dvorca in družine Woschnagg vzbudi željo v mladih, da jih odkrivajo in zapišejo. V preteklem letu je na temo dvorca GB in družine Woschnagg nastalo diplomsko delo diplomantke Barbare Trap, to leto pa slikovita razstava, ki jo je pripravila Andreja Jurkovnik. Omenjeno razstavo si lahko ogledate do konca meseca julija 2020 v domoznanskem razstavišču Knjižnice Velenje.

Kovani ornamenti opominjajo na neprecenljivo lepoto dvorca, ki propada.

Foto Jože Miklavc

Dr. Gregor Woschnagg in njegovi nazivi:

- Veleposlanik EU in EU pogajalec;
- stalni predstavnik Avstrije v EU od septembra 1999 do marca 2007;
- od leta 1987 do 1996 je bil namestnik avstrijskega veleposlanika EU Manfreda Scheicha, ki mu je pomagal tudi pri pristopnih pogajanjih Avstrije z EGP in EU;
- od leta 1993 do 1996 je bil tudi namestnik vodje oddelka za ekonomsko in integracijsko politiko na Ministrstvu za zunanje zadeve, ki ga je nato vodil od leta 1997 do 1999;
- Gregor Woschnagg – svetovalec Avstrijskemu združenju industrij pri evropskih vprašanjih;
- Gregor Woschnagg je bil od leta 2008 podpredsednik nestranskega avstrijskega društva za zunanjo politiko in Združenih narodov (ÖGAVN);
- od aprila 2010 je predsednik častnega odbora španske jahalne šole.

VILA MAYER

Deset let prenovljena Vila Mayer

foto, montaža: A. Kavčnik

2009, 2010 temeljita prenova vile in vrta

na podlagi kandidature na javni razpis je Občina Šoštanj pridobila 85 % sredstev za prenovo iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in 10 % Ministrstva za kulturo RS

prenova vile in vrta je potekala pod nadzorom ZVKDS OE Celje

23. junija 2010 vila slovesno odprta ter predana novemu namenu

v 2020 obeležujemo 10-letnico prenovljene Vile Mayer

foto: restavratski atelje Bogovčič, Tripih, d.o.o.

ŠPELA POLES

iz družinskega albuma v zasebni lasti

nekoč dom družine Mayer z odvetniško pisarno danes protokolarni objekt Občine Šoštanj s štirimi stalnimi zbirkami kulturne dediščine

iz zasebnega arhiva

nekoč **Mayerjeva vila** danes **Vila Mayer**

zgrajena na prehodu 19. v 20. stoletje, konec 20. stoletja zaradi premogovništva skoraj porušena

2006 stavba z delom vrta razglašena za kulturni spomenik lokalnega pomena

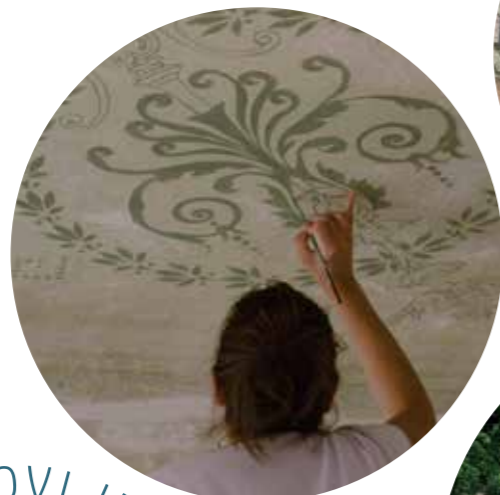

foto: A. Kavčnik

NAŠA DRUŠTVA

Krajevni praznik in dan državnosti v Ravnah pri Šoštanju

V objemu poletja so v Ravnah pri Šoštanju praznovali 29 let osamosvojitve Slovenije in krajevni praznik. Občinska prireditev, ki jo vsako leto pripravi Kulturno-umetniško društvo Ravne, je pod Lipo samostojnosti privabila številne krajanke, občane in nastopajoče.

Predsednik društva **Marko Potočnik**, ki je pripravil program, je v prireditve vključil Moški pevski zbor KUD Ravne, žensko vokalno skupino Planike, recitatorje, nastopili so tudi člani Pihalnega orkestra Zarja Šoštanj, zadnji dve leti pa so v Ravnah obudili

KUD RAVNE

tudi avtohtoni slovenski instrument harmoniko. K vodenju je povabil **Amadejo Sovič**, s katero sta utečen voditeljski par. Program je bil posvečen spremembam, ki jih je od nas zahtevalo letošnje leto. Sporočiti sta želela, da je ta čas, ki nam ga je vzela korona, namenjen potovanju navznoter, v globino in ne v širino in višino. Učimo se, da se da živeti z manj, česar se vsi zdravi v teh časih še preobro zavedamo.

Moški pevski zbor KUD Ravne je otvoril prireditev z Zdravljico, sledil je nastop domačink Ane, Zale in Saše Pečovnik (Konovškovih deklet), ki so pripravile priredbo pesmi »Preveč je belih rož«. Sledil je pozdrav predsednika KS Ravne **Jožeta Soviča**, ki je poudaril pomembnost sodelovanja med krajevno skupnostjo in ravenskimi društvi. Izpostavil je pomen takih srečanj, ki jih je v teh časih resnično težko organizirati. Tudi župan Občine Šoštanj **Darjo Menih** se je udeležil prireditve in nas z nekaj besedami opomnil na zgodovino države in na pomen slovenskega jezika. Sledil je nastop harmonikarjev, ki so zadnji dve leti ponovno aktivni v KUD Ravne, njihovi vodji Urški Jazbec pa vsako leto uspe pritegniti še kakšnega aktivnega harmonikarja. Vokalna skupina Planike je s pesmijo »Tisti mladi fantje« spomnila, kako je bilo lepo včasih, ko se je pelo skozi vas, ko so bili še drugi časi, ljudje pa so se znali imeti brezskrbno in lepo. Zarja Šoštanj, ki je letos prvič sodelovala na tej prireditvi, nas je ob zvokih svojih instrumentov ogrela za kasnejše druženje na jajčeriji pod Jazbeškim kozolcem, recitatorka Tinkara Krt pa je v nekaj vrsticah povedala, kako lepo je v naši deželici, ki nam daje kruh. Tradicionalno jajčerijo na vasi, kjer je ob zvokih harmonike poletni večer trajal še dolgo v noč, je pripravila Mladinska sekcija KUD Ravne. Takšna srečanja so bila v Ravnah vedno dobrodošla, letošnja izjemno obiskana prireditev pa je le še dokaz, da smo po vseh teh mesecih tak večer nujno potrebovali. Zase, za brezskrben vstop v poletje, za en večer, ko so dovoljene sanje. Vse najboljše, Slovenija!

Foto Rok Bačovnik

Foto Rok Bačovnik

Foto Rok Bačovnik

Foto Rok Bačovnik

Kolesarjenje po dolini Velunje

Športno društvo Gaberke je v soboto, 13. junija, uradno otvorilo kolesarsko sezono in poletno rekreacijo z organizacijo tradicionalnega kolesarjenja do Rihterja v Spodnjem Razborju.

Na sončno soboto se je kolesarjenja udeležilo okoli 20 kolesarjev. Na poti skozi Velunjo smo srečali le malo motornih vozil. Ko smo po vročem soncu prispeli do Rihterja, smo se ohladili in okrepčali v senci mogočne lipe. Pred odhodom smo naredili še skupinsko fotografijo in se počasi odpravili proti Gaberkam, kjer nas je na igrišču pričakal slasten golaž. Prejeli smo tudi kartončke za letošnjo transverzalo.

Kolesarjenje ŠDG, 2020

A. GRUDNIK

Foto A. Grudnik

Anica praznuje

Dolgoletna članica Kulturnice Gaberke, pevka ljudskih pevk Gaberški cvet, Anica Jevšnik je praznovala 70-letnico rojstva.

Člani Kulturnice so skupaj s pevkami Gaberški cvet in z njenimi sorodniki 16. junija na njenem vrtu postavili veličasten cvet s častitljivo številko. Starodobni kolesarji Kulturnice Gaberke so Anico pozdravili z zvončkljanjem, pevke Gaberškega cveta pa so skupaj z njo prepevale znane pesmi. Anica, mnogo zdravja, družinske sreče in še mnogo takšnih cvetov na vrtu ti želimo.

Anica 70 let, 2020

A. GRUDNIK

Foto A. Grudnik

Kiparska delavnica v Gaberkah

Javni sklad za kulturne dejavnosti (JSKD), izpostava Velenje, je od 29. do 31. maja organiziral kiparsko delavnico iz lesa, ki je bila izvedena pri Kozolcu Kulturnice v Gaberkah.

Udeležili so se je ljubiteljski umetniki iz vse Slovenije. Strokovno je delavnico vodila akademska kiparka profesorica Dragica Čadež Lapajne, ki že vrsto let sodeluje z JSKD. Les, primeren za obdelavo, je priskrbel organizator, opremo in orodje za obdelavo lesa pa kparji sami. Izbor vrste in oblika lesa je bistvenega pomena pri marsikateri skulpturi, zato je treba dobro poznati njegove lastnosti. Po treh dneh risanja, rezanja, brušenja, dletenja in žganja z ognjem so se prikazale skulpture, kot so si jih zamislili avtorji. Zaključek delavnice je bil v nedeljo, 31. maja, ob 14. uri, ko so avtorji skulptur svoje izdelke tudi predstavili obiskovalcem.

Kiparjenje Gaberke, 2020

Foto Zdenka Verhovnik

A. GRUDNIK

Čistilna akcija v Aramovi jami

Ker smo v Šaleškem jamarskem klubu Podlasičca Topolšiča mladi, polni upanja in optimizma v ta naš svet, še imamo toliko motivacije, da se vsako leto lotimo ene večje čistilne akcije, v kateri očistimo eno onesnaženo jamo. Pri tem ne govorim o pobiranju posameznih kosov papirčkov, pločevink, plastenk, ki jih iz jam odnesemo sproti mimogrede, temveč je govor o konkretni količini odpadkov, ki se meri v kubičnih metrih.

Lani smo očistili Pasjo jamo na Tešovi, kjer smo iz brezna potegnili kar 4,5 m³ odpadkov. Po tem smo imeli zares prijeten občutek, da smo naredili nekaj dobrega za naše okolje. A žal ta občutek ni trajal dolgo. Le dober teden zatem smo pregledovali jame v občini Šoštanj in se spustili v Aramovo jamo, ki se nahaja na Visočkem vrhu. Lea se je spuščala prva in se spustila na mehke plastične vreče, polne svinjarije. Zanjjo sva sledila Žiga in jaz. Ravno ta trojica je stala pred dobrim tednom v Pasji jami in podajala vreče odpadkov zgornji, zunanji ekipi, ki jih je nalagala na traktorsko prikolico. V nosu je bil še vedno prisoten spomin na razkrajajočo crkovo, v ušesih pa zvok pokajočih kosti. In ravno mi smo zopet stali na kupu svežih

smeti v drugi jami. Po smradu smo vedeli, da gre za kadavre, ki jih očitno tako radi zavežejo v vreče, ki ostanejo od umetnega gnojila. Bili smo razočarani, da so ljudje taki packi. In ravno tako, kot je imela Pasja jama na Tešovi v neposredni bližini vodno zajetje, se tudi iz Aramove jame voda – z barvanjem dokazano – steka v vodno zajetje za nižje ležeče kmetije.

Je pa med Pasjo jamo in Aramovo jamo ena precejšna tehnična razlika. Medtem ko gre pri Pasji jami za enostavno, 6-metrsko brezno z večjim vhomod, Aramova jama tvori 40-metrsko brezno, ki je stopničasto in spiralasto zavija. Vhod v Aramovo jamo predstavlja ožina, pri kateri si je moral pacek pomagati z nogami, da je vreče smeti lahko potisnil v jamo. Zaradi tega je bil izvek vrec s smetmi tehnično zapleten in fizično naporen.

Po odkritju smo poklicali na Občino Šoštanj in ga. Tjaša Rehar je urgentno uredila sestanek, na katerem smo dorekli okviren načrt za izvedbo čistilne akcije, ki je bila sicer načrtovana to pomlad, ampak smo jo zaradi danih situacij prestavili na začetek poletja. Zagnanost Tjaše, ki na Občini Šoštanj skrbi za odnose z javnostjo, poleg tega pa je gonilna sila za številne aktivnosti, in odlični odziv članov našega kluba je botroval, da se je nabrala močna ekipa. Naš član Zlatko, tudi sicer odlični poznavalec lokalnega okolja, nas je usmeril, da smo se s prikolico pripeljali čisto blizu jame. Imeli smo tudi to srečo, da je v bližini – v Hudi luknji – potekal trening Jamarske reševalne

Foto arhiv društva

Foto arhiv društva

Foto arhiv društva

MAKS PETRIČ

službe, ki so se ga udeležili tudi nekateri reševalci iz našega kluba. To pomeni, da bi bili – v kolikor bi šlo kaj narobe – jamarski reševalci zelo hitro pri nas.

Najprej je Lea brezno opremila z vrvo in zavrtala sidrišča, sledila sta ji Žiga in Tilen. Janko je na dnu nadziral, če bi naleteli na morebitna eksplozivna sredstva iz vojnih časov, saj se jama nahaja tik ob pešpoti. Filip Kuntu, specializant medicine, nam s svojo prisotnostjo vedno daje občutek varnosti.

Nato smo se razporedili po jami, da sta Janko in Žiga na dnu brezna odpadke nalagala v transportno vrečo in jo pripela na vlečno vrvo, na spodnjem sidrišču pa je bil Filip, ki je vrečo preusmeril preko ovinka v poševno stopnjo. Sredi klančine je bil na pomožno sidrišče vpet Tilen, ki je vrečo izpel iz odmika in nato vrvo vpel nazaj v odmik, da se vreča med izvekom ni zatikala in vrvo drgnila ob skale. Na naslednjem ovinku na dnu vhodnega brezna sem bil jaz, predstavljaj sem živi odmik, na zgornjem sidrišču pa je Lea na vrhu vhodnega brezna transportno vrečo usmerjala skozi vhodno ožino in jo potiskala, da je šla lažje ven, medtem ko je bila zunaj zunanja ekipa: Valerija, Alenka in Mateja, ki se jim je kasneje pridružil še Simon. Naloga zunanje ekipe je bila, da izvleče transportno vrečo s pomočjo vlečne vrvi in škripca, odpadke preloži v 100-litrsko vrečo za smeti, jih zaveže in naloži na prikolico ter nato prazno transportno vrečo pošlje nazaj v jamo. Del zunanje ekipe je bil tudi Podlasičji podmladek, 9-letnemu Kaiu in 7-letnemu Teu se je pridružila tudi 6-letna Pia. Podmladek je užival v igri v gozdu, zgradili so si bunker, napravili blatno drččo in se igrali jamarske reševalce in jamarje.

Najtežji del je bilo dobiti vrečo skozi vhodno ožino, kjer so velikokrat pokale kosti kadavrov, pa tudi šivi na transportki so popokali. Zunaj se nam je pridružil tudi domačin in lastnik zemljišča, na katerem leži jama, g. Pavle Ovcjak, ki je ves čas neutrudno pomagal dekletom zunanje ekipe. Tako smo kmalu postali usklajeni in hitri kot delavci za Gorenjevimi tekočimi trakom. Ravno ko bi prišli že na profesionalno raven, je zmanjkalo smeti. Nadvse vesel, da smo jama očistili, predvsem pa, da se poslovimo od nestetih muh, ki so nam letale okoli naglavnih svetilk in če ne bi imeli protismradnih mask, bi nam zlezle še v usta in nos.

Zunaj je Pavlova žena pripravila odlično malico iz domačih dobrot. Da pa ne bi nosili težkih vrec s smetmi do prikolice, je prišel Simon s štirikolesnikom in tako smo jih odpeljali do prikolice. Nabralo se je za cca. 1,5 m³ oziroma 17 100-litrskih vrec smeti. Sam lastnik Pavle se je čutil, koliko jih je bilo v jami in kakšni ljudje hodijo mimo in onesnažujejo jamo. Sedaj bo bolj previden, da do onesnaženja ne bo več prišlo. Spodnje hiše pod Visočkim vrhom bodo imele tako še naprej čisto vodo, v katero se jim ne bo stekala voda kadavrov, zavrtih v vreče umetnega gnojila. Pri piceriji Kajuh smo s polnimi trebuhmi že gledali v prihodnost, ki nas čaka. Upamo, da predvsem raziskovanje jam, ki je za jamarje prvobitna dejavnost in nas razveseljuje mnogo bolj od čiščenja odpadkov.

ŠOLA IN VRTEC

Ob koncu šolskega LETA

Štirinajstica se bo ob koncu poletja počasi preselila v številko petnajst. Morda se res ne sliši veliko, a za njo bo ostalo ogromno lepih in nepozabnih spominov, skupaj preživetih trenutkov, prireditev in ostalih dogodkov, ki so oblikovali in zaznamovali iz dveh manjših osnovnih šol pod eno streho združeno veliko Osnovno šolo Karla Destovnika - Kajuha Šoštanj.

Čas in okolje, v katerem živimo, oblikujemo učenci, učitelji, ostali zaposleni v šolstvu, starši in vsakdo, ki s svojo prisotnostjo, pomočjo ali kakšnim drugim delom pokuka skozi osnovnošolska vrata. Skupaj oblikujemo pisano mavrico idej, odnosov, dosežkov ... Težko bi presodili, katere zgodbe so lepše. Tiste, ki so nastale pred leti, ali tiste od danes. Vsekakor se razlikujejo, saj nam to narekuje drugačen način življenja.

Vse te zgodbe piše pod ubrano taktirko ravnateljice mag. Majde Zaveršnik Puc in v letošnjem letu 780 učencev centralne OŠ Karla Destovnika - Kajuha Šoštanj in podružnične šole v Topolšici ter 86 zaposlenih. Rumena, modra in oranžna barva so barve šole in v mesto Šoštanj prinašajo svetlobo ter pozitivno energijo, ki jo učenci, učenke in zaposleni še dodatno krepimo s kulturnim udejstvomanjem (naziv Kulturna šola), športnimi tekmovanji (naziv Športna šola) in izrednimi dosežki na državnih tekmovanjih iz različnih znanj.

V letošnjem šolskem letu, ki je bilo zaradi korona virusa malo drugačno in so marsikatera tekmovanja odpadla, so učenci kljub temu dosegli kar nekaj lepih dosežkov.

21. tekmovanje iz znanja o sladkorni bolezni:

Srebrno priznanje: Ambrož Sovič 9. b

Bronasto priznanje: Neža Flis 9. c, Amra Huremović 9. a, Tjaša Jelenko 9. a, Vid Turinek 9. a

Tekmovanje iz biologije za Proteusovo priznanje:

Srebrno priznanje: Dominika Rak 9. b in Ambrož Sovič 9. b

Bronasto priznanje: Sara Kotnik 9. b, Tjaša Kotnik 9. b, Urša Sevčnikar 8. b, Jaka Pečnik 9. c

Tekmovanje iz znanja kemije za Preglovo priznanje:

Zlato priznanje: Dominika Rak 9. b

Srebrno priznanje: Urša Sevčnikar 8. b in Brin Kortnik 8. a

Bronasto priznanje: Teja Krk 8. b, Jože Klavž 9. b, Ambrož Sovič 9. b

Natečaj Pljučnih in alergijskih bolnikov Slovenije: Tekmovanje Zdrav dih za navdih:

Zlato priznanje: Tia Ana Andrejč 7. b, Tjaša Golličnik 7. b, Hana Boj 7. b, Zdravkica Angelova 7. b, Alina Urbanc 7. b, Sara Zaveršnik 7. a, Neža Flis 9. c in Teja Rožič 9. c

Srebrno priznanje: Livia Štakne 9. c

Bronasto priznanje: Bor Golob 7. a, Eva Plešnik 7. a

Tekmovanje iz fizike za Stefanovo priznanje

Bronasto priznanje: Dominika Rak 9. b, Ambrož Sovič 9. b, Jože Klavž 9. b, Teja Krk 8. b

Bober – računalniško tekmovanje

Zlato priznanje: Ambrož Sovič 9. b
130 bronastih priznanj

Tekmovanje iz angleškega jezika

Zlato priznanje: Teo Dvoršak 8. a

Bronasto priznanje: Neja Andrejč 9. a in Žan Hleb 9. b

Logika

Srebrno priznanje: Ambrož Sovič 9. b

Bronasto priznanje: Maja Matič 6. b, Živa Fujs 6. b, Timotej Potočnik 7. c, Brin Kortnik 8. a, Teja Krk 8. b, Dominika Rak 9. b, Sara Koželjnik 9. c, Neža Flis 9. c, Andraž Holešek 9. a, Jože Klavž 9. b, Tim Britovšek 9. a

Tekmovanje v znanju zgodovine

Srebrno priznanje: Ambrož Sovič 9. b in Urša Sevčnikar 8. b

Bronasto priznanje: Neža Medved 8. a, Ula Švarc Klanfer 8. a, Teja Krk 8. b, Anja Kosi 9. a, Anže Majhen 9. b

Tekmovanje iz znanja geografije

Srebrno priznanje: Ambrož Sovič 9. b

Bronasto priznanje: Anja Kosi 9. a, Anže Majhen 9. b, Livia Štakne 9. c

Mladi raziskovalci – regijsko tekmovanje

Zlato priznanje: Teja Rožič 9. c in Neža Flis 9. c

Bronasto priznanje: Tjaša Goršek 8. c, Rebeka Koradej 8. c in Sara Zapušek 8. c

16. Bienale otroške grafike

Zlato priznanje: Tanaja Krajnc 6. d

Srebrno priznanje: Larisa Ibralič 6. d

Tekmovanje osnovnošolcev v znanju matematike za Evropski matematični kenguru 1.–3. r.

60 bronastih priznanj

Literarni natečaji

Literarni prispevek na Roševih dnevih: Amra Huremović 9. a

Literarni prispevek na Župančičevi frulici: Amra Huremović 9. a

Literarni prispevek na Pesniški olimpijadi: Amra Huremović 9. a

Literarni prispevek na natečaju Evropa v šoli: Amra Huremović 9. a in Bogdan Mirko Novak 8. b

Mladinski pevski zbor

Udeležba na Potujoči muziki v Cankarjevem domu Mladinski pevski zbor je bil sprejet tudi na mednarodno tekmovanje v Belgiji, ki bi se moralo izvesti

OŠ KARLA DESTOVNIKA - KAJUHA GENERACIJA 2019 - 2020

Foto arhiv OŠ KDK Šoštanj

ANA BRIGITA GROBELNIK IN KLEMENTINA REDNAK MEŽNAR

konec mesca aprila, vendar je bilo zaradi koronavirusa odpovedano.

Poslovala se je nova generacija devetošolcev. Vsak je na svoj način zapustil pečat na svoji osnovni šoli. 11 učenk in učencev je bilo vseh **devet let šolanja odličnih** oziroma so imeli povprečje nad 4,5. To so: Anja Kosi, Anže Pečnik, Tim Britovšek, Tjaša Jurič, Dominika Rak, Jože Klavž, Sara Kotnik, Ambrož Sovič, Teja Rožič, Neža Flis in Jaka Pečnik.

Pridno so tudi brali knjige vseh devet let in s tem prejeli **zlato bralno značko** naslednji učenci:

Tim Britovšek, Amra Huremović, Tjaša Jurič, Aljaž Goršek, Lucija Podvratnik, Vid Turinek, Neja Borovšek, Nika Bricman, Jože Klavž, Tjaša Kotnik, Anže Majhen, Rok Marinišek, Jošt Menih Dokl, Dominika Rak, Ambrož Sovič, Ajlina Velič, Klara Bricman, Neža Flis, Sara Koželjnik, Teja Rožič, Lara Stergar, Jana Stergar, Livia Štakne.

Za izjemne dosežke smo v tem šolskem izbrali tudi **NAJUČENKO** in **NAJUČENKA ŠOLE**. S svojimi izrednimi rezultati na tekmovanjih in pozitivnim odnosom do šolskega dela in odnosov med vrstniki sta si naslov zaslužila **Dominika Rak 9. b** in **Ambrož Sovič 9. b**.

Najšportnika in najšportnice šole to šolsko leto nismo izbrali, ker je bila večina tekmovanj odpovedana. Kar 37 devetošolcev pa je prejelo posebno nagrado – športno majico z napisom šole za športna udejstvomanja tekom šolanja.

Na šoli vsako leto organiziramo dobrodelni Božično-novoletni bazar in pevsko prireditev Šola poje – Šoštanj poje, ki povežeta trip življenja na šoli in v kraju. S štirimi šolskimi zbori in kulturno skupino Na odru sodelujemo na prireditvah v šoli, občini in tudi izven meja naše države.

Pedagoški delavci na različne načine spodbujamo učence in učenke k spoštovanju znanja, kulturne dediščine in življenjskih vrednot, kot so prijateljstvo, delavnost in dobrodelnost. Skupaj smo premagali ovire koronavirusa, na najboljši možni način poskušali izvesti delo na daljavo in uspeli pripeljati našo veliko barko do zasluženih počitnic.

Župan nagradil devet let odlične osnovnošolce

Župan Občine Šoštanj Darko Menih vsako leto pripravi sprejem za najboljše osnovnošolce: tiste, ki so v vseh letih šolanja dosegli povprečni uspeh vsaj 4,6 (odlični uspeh), in prejemnike zlatih priznanj s tekmovanj na državnem nivoju. Kot večina stvari to pomlad je tudi ta sprejem zaradi epidemije potekal nekoliko drugače kot v

Zlati učenci

Foto arhiv OŠ KDK Šoštanj

Ob koncu vrtčevskega leta

Nekako čudno in hitro se je v vrtec prikradel mesec junij, mesec, v katerem zaključujemo vrtčevsko leto in se pripravljamo na počitnice. Čas med epidemijo nas je prikrajšal za raznovrstna druženja in raziskovanja, vendar so se otroci vrnili v svoje skupine polni pričakovani in željni vrstniške igre.

V vrtec smo se vrnili v obdobju, ko je bila narava že v polnem razcvetu in nam je ponujala vrsto možnosti za raziskovanja in igro na prostem. Zato smo strokovne delavke v dejavnosti vključile vsebine iz naravoslovja, preko katerih so otroci spoznavali živali, rastline, neživo naravo in pojave okoli sebe, pri tem pa doživljali raznolikost in lepoto.

Tako smo se v skupini otrok, starih dve do tri leta, odpravili raziskovat okolico našega vrtca. Spoznali smo travnik, gozd in naravo pri jezeru. Zanimalo nas je, kdo vse tam živi. Na travniku smo opazovali čebele, metulje in pikapolonice. Otroci so zaman poskušali prijeti kobilico, ki je spretno skakala med njimi in se hitro izgubila med travo. Tudi domovanja črčka nismo našli, saj se je takoj nehal oglašati, ko smo prišli v njegovo bližino. Opazovali smo visoko nepokošeno travo in se lovili po pokošenem travniku.

Raziskovanje gozda je bilo za otroke nekaj posebnega. Otroci so se čudili, kako temno in tiho je v gozdu. Tudi sami so bili nekoliko zadržani in umirjeni. Spoznali smo dve vrsti dreves, smreko in bor. Otroci so tipali veje, poraščene z iglicami, in povedali,

preteklosti, ko je župan učence povabil na sprejem v Vilo Mayer. Tokrat je ta podelitev sovpadala z zaključno prireditvijo šoštanjskih devetošolcev, kjer je najboljše nagradila tudi šola.

Ob podelitvi je župan **Darko Menih** povedal, da je ponosen na šolo, učence, učitelje in vodstvo, da se v njej izobražuje dober kader. Dotaknil se je tudi izobraževanja na daljavo, za katerega je dejal, da je v Šoštanju potekalo dobro, da je to nova izkušnja za vse – učence, učitelje in starše in da je vesel, da so tudi to s skupnimi močmi zmogli in premagali. Ob koncu je vsem zaželel, da bi se tudi v nadaljnjem izobraževanju dobro počutili in dodal: »Znanje je vrednota, ki vas bo spremljala ves čas, neugite jo, saj jo boste v življenju potrebovali na vsakem koraku.«

TJAŠA REHAR

Župan je vsem podaril knjižne nagrade, odličnjakom roman Vlada Vrbiča »Prestreljene sanje«.

Od osnovne šole se je tako poslovila »Generacija 20« ali »Covid generacija«, kot so se poimenovali, saj je epidemija zaznamovala njihov zaključek šolanja.

Ob zaključku šolanja jih je nagovorila ravnateljica **mag. Majda Zaveršnik Puc**, ki jim je preko poučne zgodbe zaželela, naj v življenju ohranjajo dobre stvari in spomine, slabe pa skušajo čim prej pozabiti.

Najboljše je nagradila tudi šola, učiteljski zbor je za učenko in učenca šole izbral **Dominiko Rak** in **Ambroža Soviča**.

Najučenec, najučenka Foto arhiv OŠ KDK Šoštanj

DAMJANA SEČKI

V vrtcu so otroci vse to, kar smo doživeli v naravi, podoživeli še preko pogovora, poslušanja zgodb, gibanja in likovnega ustvarjanja.

Ob koncu vrtčevskega leta se na zaključnih srečanjih tudi poslovimo drug od drugega. Letos bomo strokovne delavke takšna srečanja pripravile kar dopoldan, malo drugače, a vendar s pripravo zanimivih druženj, izletov in igr.

Foto arhiv Vrtca Šoštanj

Spet med prijatelje

Vrtec Šoštanj je po dvomesečnem premoru, ki nam ga je prinesla epidemija Covid-19, zopet odprl svoja vrata. Veselje otrok ob ponovnem srečanju s prijatelji je bilo nepopisno. Vsi so hiteli pripovedovati, kaj so lepega doživeli doma. Otroci (stari 3–4 leta) so nam zaupali svoje dogodivščine:

Tim: »Jaz sem gledal risanke.«

Lovro: »Mi smo pa štalo zgradili in traktorje noter parkirali.«

Lana: »Z mamico sva šli na sprehod.«

Maj: »Z atijem sma bale vozila s traktorjem in bager sem mu pomagal vozit.«

Erik: »Mama me je peljala s kolesom na izlet.«

Rok: »Mi smo pa šli na sprehod in gledali vodo, kako teče, pa elektrarno, kako se kadi.«

Kljub temu da se je tudi v vrtcu življenje nekoliko spremenilo, sta igra in otroški smeh še vedno tista, ki polnita naše igralnice. Mesec junij nam ponuja številne možnosti za raziskovanje narave, predvsem travnika in gozda, kamor se vzgojiteljice vsak dan podamo s svojimi skupinami. Opazovanje z lupami, nabiranje rož, igra z naravnim materialom, na poti pa

Foto arhiv Vrtca Šoštanj

prepevanje pesmi in izvajanje zabavnih gibalnih nalog in rajalnih iger poskrbijo, da je dopoldan v vrtcu resnično zabaven in ustvarjalen. Topli sončni dnevi

nas že vabijo na počitnice in z veseljem vam bomo sporočili, kaj bomo lepega doživeli v vročih poletnih dneh.

JASMINA STROPNIK

Raziskujemo okolico

Naš vrtec v Topolšici obdaja prečudovita narava, ki nas kar vabi, da jo raziščemo. Tokrat smo se odločili, da si tople junijske dopoldneve popestrimo s krajšim izletom do starega bazena.

Takoj po zajtrku smo se uredili in si dali na rame nahrbtnike z malico. Dobre volje in polni pričakovanj smo se odpravili na pohod. Pot nas je vodila ob potoku Toplica, mimo gasilskega doma in skozi park do zadnjega dela bazenov. Tam smo raziskovali bližnjo okolico in iskali termalni izvir Toplica. Po raziskovanju smo se okrepčali še z malico in se rahlo utrujeni odpravili nazaj v vrtec.

Foto Milena Preglav

ALEKSANDRA STROPNIK

Pohod

Počasi se zaključuje šolsko leto, zato smo v enoti Mojca v Gaberkah strokovne delavke pripravile otrokom pohod. Vsaka skupina se je po zajtrku odpravila na svojo pot. Za starejše otroke smo pripravile orientacijski pohod.

Otroci so tako morali biti vso pot pozorni na oznake, markacije, navodila, ki so nas usmerjala od ene do druge točke.

Na zadnji točki so otroke čakali kartončki z različnimi gibalnimi, plesnimi in glasbenimi nalogami. Vsi skupaj smo jih uspešno opravili. Za konec smo morali poiskati še gusarski zaklad, ki se je skrival v bližnjem gozdu. Otroci so ga vztrajno iskali in nato tudi našli. Bili so zelo srečni, da jim je uspelo in ta dan jim bo zagotovo ostal v lepem spominu.

Foto arhiv Vrtca Šoštanj

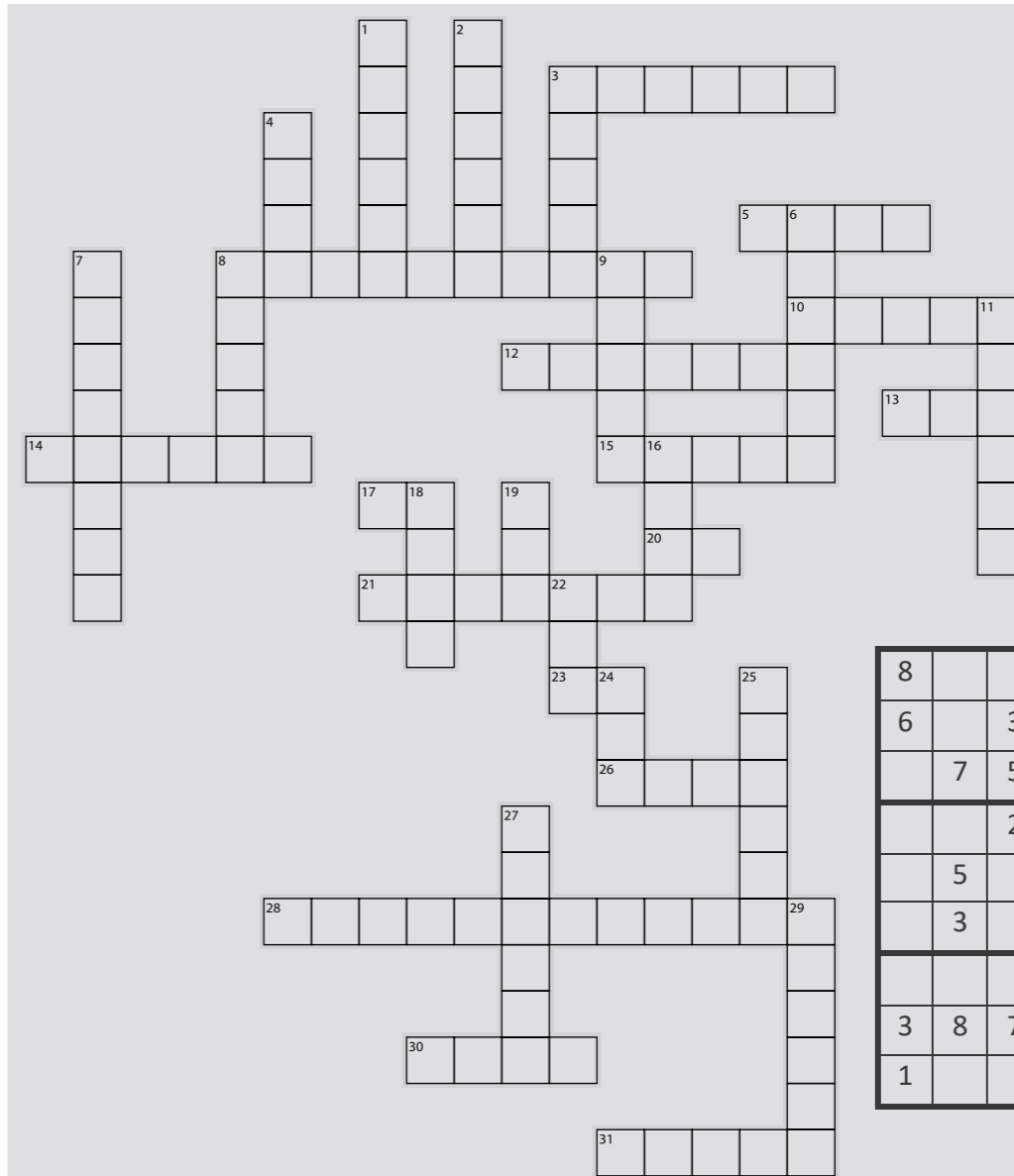
ŠPELA BOŽIČ

RAZVEDRILO

AMADEJA KOMPREJ BERCE

NAVPIČNO

1. Gipsar
2. Spremljevalec Erosa
3. Nalivno pero
4. Literat Levstik
6. Ljubezenski pesnik
7. Polagalec parketa
8. Antična Ljubljana
9. Jadrovje
11. Pozitiven ion
16. Črta, guba
18. Večja sladkovodna riba
19. Očka, atek
22. Sukanec
24. Stvar, predmet
25. Naš pesnik (Onič)
27. Glasovalec
29. Aromatično vino iz južne Španije

8				3			5
6		3			9	7	1
	7	5	1	6			
		2	3	8			7
	5						3
	3			1	4	5	
				7	6	3	8
3	8	7	2			4	6
1				4			7

VODORAVNO

3. Močno čustvo
5. Živec
8. Neponovljivost
10. Prihod v goste
12. Nagnjenje
13. Morski sesalec

14. Velik kušar iz Latinske Amerike

15. Močen, rezek glas ob strelu
17. Jože Snoj
20. Kemijski znak za Cirkonij
21. Pripadnica Rusinov
23. Tatjana Remškar
26. Čopasta kokoš

28. Svobodomiselnost

30. Ameriški igralec Damon
31. Čarovnica iz Homerjeve Odiseje

Šala

Dva duhovnika se odločita, da gresta na Havaje. Trdno sta bila prepričana, da bosta počitnikovala v civilnih oblačilih, da jih tako ne bo nihče prepoznal. Takoj, ko je letalo pristalo, sta oddvijala v trgovino z oblačili in si kupila dobre hlače, srjace, sandale in sončna očala. Naslednje jutro sta šla na plažo, oblečena v svoja nova oblačila, ki so kar bodla v oči. Sedela sta na barskih stoli in ob bogato obloženem koktejlu uživala na soncu ter opazovala okolico. Mimo je prikorakala čudovita blondinka v krpah bikinija, ki so

komaj zakrivale njene obline. Namenila se je naravnost proti njima. Nista si mogla pomagati, da ne bi buljila vanjo. »Dobro jutro, oče, dobro jutro, oče« je pokimala in pozdravila vsakega posebej. Oba sta bila začudena. Kako hudiča je vedela, da sta duhovnika? Naslednji dan sta šla ponovno v trgovino in si kupila še bolj kričeča oblačila. Prav gotovo sta bila najbolj vidna na celi plaži. Spet sta posedala v lokalu in glej ga zlomka, prikoraka tista blondinka od prejšnjega dne. Vesela sta bila, da sta nosila očala, saj so

njune oči kar stopile iz jamic. Spet ju je vljudno pozdravila, vsakega posebej in se jima rahlo priklonila. Eden od duhovnikov se je opogumil: »Samo trenutek, mlada dama. Midva sva duhovnika in ponosna sva na to. Toda kako zaboga ste vedeli, da sva duhovnika?« »Oče, saj to sem jaz, sestra Angelca.«

FOTOANEKDOTA

Lambizer salutiral obrambnemu ministru Toninu

JOŽE MIKLAVC

Pred nedavnim, bilo je v Gornjem Gradu, je gasilce Savinjsko-Šaleške regije (katere poveljnik tega mandata je Boris Lambizer, viš. Gasilski častnik iz PGD Lokovica) obrambni minister Republike Slovenije Matej Tonin počastil gasilsko srenjo od Celja do Logarske doline ter od Gornjega Grada do Vinske Gore ob svetovnem dnevu gasilcev ter na florjanovo nedeljo. Pražnje oblečen,

kot se za praznike in ministre spodobi, je pozdravil našega »tahudega« gasilskega oficirja, višjega gasilskega častnika Borisa Lambizerja. Rekoč: »No, kako kaj v Šoštanju in tam okoli, ste že izbrali novega predsednika vaše medobčinske gasilske zveze za Šaleško dolino?! V Ljubljani se omenjate na to mesto tudi vi, tovariš Lambizer?!« Boris pa strumno, kot sedanji poveljnik Savinjsko-

Šaleške gasilske regije to dobro zna, salutira ministru rekoč: »Dame imajo prednost tudi v gasilstvu, ne zatiskam pa si oči niti pred lobiranjem, saj bo treba za pokojnim predsednikom Jožetom Drobežem obuti velike čevlje, veliki scenarij delegatskih volitev za to ugledno funkcijo pa je legitima stvar, zato naj se zgodi, kot si večina želi in kot se mora.« In, zgodilo se JE!

Ekstra foto NA pomoč

Foto Jože Miklavc

HUDOMUŠNICA

Kultura

SABINA POTOČNIK – ŠPELA

Kaj nam bo umetnost, kaj kultura.
Saj brez nje vsak človek sfura.
Pa je res tako lahko?
Kaj če vsega tega ne bi bilo?

Če arhitektov in kiparjev ne bi bilo,
sedeli bi poslanci na hribu nad Gorjanci
in brez oblikovalcev
iztrebljali bi všttric gledalcev.

Brez slikarjev in risarjev
izgubili bi časovni stik.
Vsi bi gledali gole slikanice
in otrokom opisovali prazne stranice.

Brez filmske industrije
se boste le med sabo občudovali
in s poštnimi golobi večino izglasovali.

Brez glasbe ste opleli,
ker v operi ne boste več sedeli
in na žurih boste nemo
drug v drugega strmeli.

Brez proze in poezije pa vsak narod zgnije!

Vse, kar za kulturo naredite, je to,
da ob himni mirno stojite,
kulturnikom pa po Prešernovo fige delite.

Plača je beseda HVALA,
ki se od ust do ust že leta val'a.